

ЄВР БЮЛЕТЕНЬ

Інформаційне видання Представництва Європейської Комісії в Україні

- ⊕ УГОДА ПРО СПРОЩЕННЯ ВІЗОВОЇ ПРОЦЕДУРИ ЗАСВІДЧИЛА СВОЮ ЕФЕКТИВНІСТЬ / 7
- ⊕ ВІДКРИТО ПРОМИСЛОВИЙ КОМПЛЕКС З ПЕРЕРОБКИ ТВЕРДИХ РАДІОАКТИВНИХ ВІДХОДІВ / 10
- ⊕ ВИБОРИ ДО ЄВРОПАРЛАМЕНТУ ПРОВОДЯТЬ НА ПРОПОРЦІЙНІЙ ОСНОВІ / 19
- ⊕ ЄС ГОТУЄТЬСЯ ДО РІЗКОГО ЗБІЛЬШЕННЯ ПЕНСІОНЕРІВ / 26

Східне партнерство стало реальністю

(стор. 4–6)

У Києві з офіційним візитом побував Президент Європарламенту Ганс-Герт Поттерінг (ліворуч). На фото він з Головою Представництва Єврокомісії в Україні Жозе Мануелем Пінту Тейшейрою (стор. 9).

Центральній виборчій комісії України передано придбане за кошти ЄС обладнання для створення реєстру виборців (стор. 10) На фото — під час церемонії передачі техніки (зліва направо): координатор проектів ОБСЄ в Україні Любомир Копай, заступник голови ЦВК Жанна Усенко-Чорна, в.о. голови ЦВК Андрій Магера, керівник відділу політики, преси та інформації Представництва Єврокомісії Дірк Шюбель.

СВРОБЮЛЕТЕНЬ №5'09

Інформаційне видання Представництва
Європейської Комісії в Україні

Засновник: Представництво
Європейської Комісії в Україні

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №13773-2747ПР від 17.03.2008 р.

Київ 01024, вул. Круглоуніверситетська, 10
www.delukr.ec.europa.eu

Зміст бюлетеня не обов'язково відбиває
офіційні погляди Європейської Комісії

© Європейська Комісія, 2009

Керівник проекту Ірина Стаднічук
E-mail: Irina.Stadnychuk@ec.europa.eu

Головний редактор Тетяна Яцюк

У реалізації проекту Олег Фурділо
беруть участь Анатолій Марциновський
Сергій Матвєєв

Комп'ютерна Андрій Ходзицький
верстка

Інтернетверсія www.delukr.ec.europa.eu

Індекс видання 98603

Видавець: ТОВ «Видавництво «Консультант»

Адреса: 03039, м.Київ,
вул. Голосіївська, 7, корп. 2

Тел/факс (044) 251-49-51

ISSN 1725-0811

Підписано до друку 15.05.09.

Друк: ТОВ «МАКРОС»
м. Київ, бул. Лепсе, 4

Наклад 10 500 прим.

Безкоштовно

НИЖНЯ ЧАСТИНА АЙСБЕРГУ

Відносини Євросоюзу й України досить інтенсивні, новини про них часто на перших місцях у повідомленнях засобів масової інформації. Практично постійно відбувається щось вагомим. Ось і останнім часом — «стартовий» саміт Східного партнерства у Празі, візит до Києва Президента Європарламенту Ганса-Герта Поттерінга, доповідь Єврокомісії щодо реалізації Європейської політики сусідства, чергові переговори з Угоди про асоціацію.

Проте все це зі сфери високої політики. Насправді ж відносини ЄС—Україна аж ніяк не обмежуються самітами, доповідями чи гучними офіційними візитами. Це лише верхівка айсбергу, тоді як дуже велика й важлива частина його не те щоб прихована, але зазвичай викликає не так багато уваги преси. І даремно.

Відносини ЄС—Україна

Східне партнерство: поглиблення
двосторонніх відносин й розвиток
багатостороннього співробітництва 4

Угода про спрощення візової процедури
вже засвідчила свою ефективність 7

Рада ЄС обговорила питання
допомоги Україні 7

Єврокомісія підбила підсумки
минулого року 8

Президента Європарламенту нагороджено
орденом Ярослава Мудрого 9

Програми ЄС в Україні

Відкрито Промисловий комплекс
з переробки твердих радіоактивних
відходів 10

Передано обладнання для створення
реєстру виборців 10

Європейська хартія для малих
підприємств вкорінюється в Україні 11

Завдяки проекту Антонінська громада
отримала шкільний автобус 11

Роман Шлапак: «Ситуація з корупцією
зміниться на краще, але не швидко» 12

Розпочато регіональний проект
з інтеграції біженців 13

Новий «гендерний» проект націлений
на сферу зайнятості 14

Проведено «круглий стіл» з безпеки
дорожнього руху 14

Мар'яна Завійська: «Ми працюємо
для забезпечення прав дітей на
виховання в сімейному середовищі». 15

Проект організував поїздку на виставку
в Ганновері 16

Створено довідкову службу
для споживачів 16

Громада «Відродження»
відремонтувала амбулаторію 17

Нагороджено переможців шкільного
споживчого конкурсу 18

Проект з космічного співробітництва
відзначив першу річницю 18

Анатомія ЄС

Вибори до Європарламенту проводять
на пропорційній основі 19

Новини Євросоюзу**Економіка**

Президент Єврокомісії назвав
головне для протидії кризі 20

Визначено принципи надання
допомоги на розвиток 20

Відбувся Тиждень малого і середнього
бізнесу 21

Країнам-членам повернуть
з бюджету ЄС невитрачені кошти 21

Зовнішня політика

Єврокомісія приймала конференцію
з допомоги Сомалі 22

Права людини залишаються ключовими
у відносинах з Молдовою 22

Дослідження й розвиток

Янеж Поточнік: «Ми маємо бути
чемпіонами третьої індустріальної
революції» 23

Брюссель пропонує подвоїти інвестиції
в передові дослідження 23

Енергетика

Рейнгард Мітчек: «Будівництво «Набукко»
розпочнеться 2011 року» 24

Захист споживачів

Китай лідирує за кількістю нотифікацій
системи RAPEX 25

Єврокомісія і мобільні оператори
співпрацюють задля безпеки дітей 25

Демографія

ЄС готується до різкого збільшення
кількості пенсіонерів 26

Вперше відбувся Європейський день
солідарності поколінь 26

Йдеться про проекти, які фінансує в Україні Європейський Союз. Їх сотні, на реалізацію йдуть мільйони євро грантової допомоги. У «Євробюлетені» ми регулярно подаємо інформацію про здійснені в рамках проектів заходи, інтерв'ю з їхніми керівниками — отже, можна скласти уявлення про весь цей грандіозний масив.

Причому сегмент відносин ЄС і України охоплює практично кожен куточок повсякденного життя українців. Розмаїття сфер, в яких реалізуються проекти, широчезне: безпека харчування і охорона здоров'я, космос і доквілля, освіта й сільське господарство, місцеве самоврядування та безпека дорожнього руху, боротьба з корупцією і громадянське суспільство і багато-багато іншого. Але спільне для всіх одне: через ці проекти

Євросоюз хоче принести в Україну європейські стандарти, норми, традиції, які вже засвідчили свою успішність в країнах ЄС, здатність покращувати життя людей.

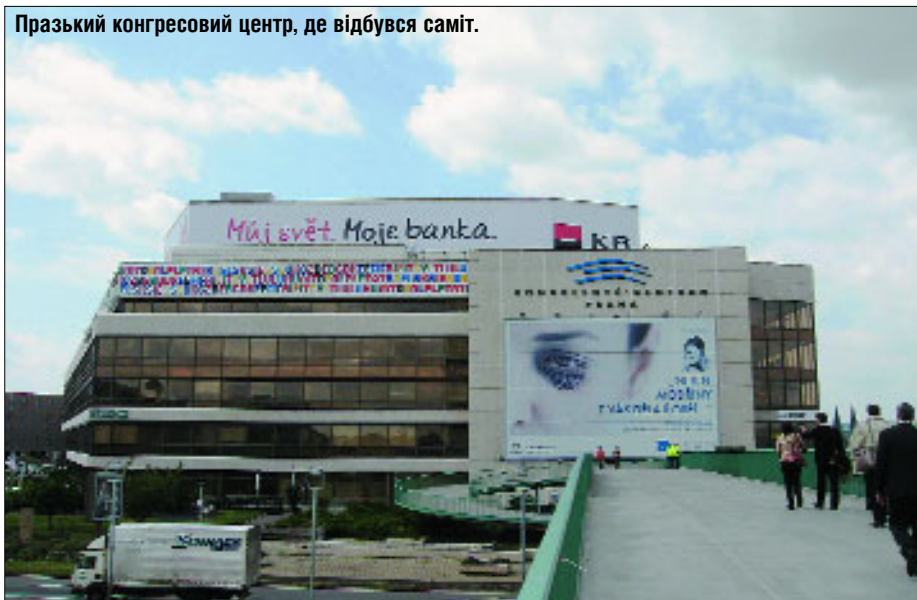
З боку України важливо мати готовність і державних структур, і суспільства все це сприймати, переймати і запроваджувати в себе. Проекти Євросоюзу — це ніби зерно, які можуть прорости завдяки сприятливому й готтовому родити ґрунту. Власне, вони в будь-якому разі дають свої результати, але що більше буде прагнення українців сприймати все це, то щедрішим буде врожай. Євросоюз зі свого боку постійно декларує готовність продовжувати й розширювати таку допомогу. Бо нехай діяльність проектів ЄС і не на перших шпальтах газет, але це те, що реально наближає Україну до нього.

Редакція

СХІДНЕ ПАРТНЕРСТВО: ПОГЛИБЛЕННЯ ДВОСТОРОННІХ ВІДНОСИН Й РОЗВИТОК БАГАТОСТОРОННЬОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

Сьомого травня у Празі відбувся установчий саміт Східного партнерства. Участь у ньому взяли представники 27 країн-членів Євросоюзу і шести східноєвропейських партнерів у рамках нової ініціативи — України, Азербайджану, Молдови, Грузії, Вірменії та Білорусі. Серед них чотири президенти та сімнадцять прем'єрів.

Прагський конгресовий центр, де відбувся саміт.

ПРОХОДИВ САМІТ У ПРАЗЬКОМУ КОНГРЕСОВОМУ ЦЕНТРІ. ЗА КІЛЬКА ГОДИН ДО ФОРУМУ З ЖУРНАЛІСТАМИ ЗУСТРІЛАСЯ КОМІСАР ЄС З ПИТАНЬ ЗОВНІШНІХ ЗНОСИН ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ПОЛІТИКИ СУСІДСТВА БЕНІТА ФЕРРЕРО-ВАЛЬДНЕР.

— Сьогодні великий день. Започаткування Східного партнерства означає, що Єврокомісія, країни-члени, Євросоюз як такий виконують свої обіцянки, — заявила вона. — Східне партнерство дозволить досягти суттєвого прогресу у двосторонніх відносинах наших партнерів та ЄС, а також розвинути регіональне багатостороннє співробітництво. Підтримка політичної та економічної стабільності у цих шести країнах однозначно є стратегічним інтересом Європейського Союзу.

Беніта Ферреро-Вальднер підкреслила: насамперед Східне партнерство орієнтоване на розвиток двосторонніх відносин країн-учасниць з ЄС проте водночас воно являє собою нову форму багатостороннього співробітництва.

Комісар детально зупинилася на кожному з цих компонентів.

Отже, поглиблення двосторонніх відносин передбачає такі можливості:

— укладання угод про асоціацію між ЄС та тими країнами-партнерами, які зроблять суттєвий прогрес у напрямку демократії, верховенства права, дотримання прав людини та принципів ринкової економіки, сталий розвиток та належне врядування;

— кращу економічну інтеграцію з ЄС шляхом створення глибоких та всеосяжних зон вільної торгівлі, а також режимів вільної торгівлі між партнерами, з довгостроковою метою створення Сусідського економічного співтовариства;

— збільшення мобільності громадян через укладання угод зі спрощення візової процедури та з реадмісії, з поступовим просуванням у напрямку лібералізації візового режиму як довгострокової мети за умови добро керованої й безпечної мобільності;

— зміцнення співробітництва з енергетичної безпеки, зокрема через підтримку інвестицій в інфраструктуру, краще регулювання, енергоефективність та ефективнішу систему раннього оповіщення з метою запобігання зупинці енергопостачань;

— покращення адміністративних можливостей країн-партнерів через спільно вироблені широкі програми з розбудови інституцій, фінансованих Євросоюзом;

— специфічні програми, спрямовані на економічний та соціальний розвиток у країнах-партнерах, спрямовані на зменшення розриву між регіонами, який може підірвати стабільність.

Багатостороннє співробітництво в рамках Східного партнерства буде побудоване на чо-

Перед самітом про Східне партнерство детально розповіла на прес-конференції Беніта Ферреро-Вальднер.

тирьох платформах, які допоможуть східним партнерам обмінюватися досвідом та інформацією з питань, що стосуються демократії, належного управління й стабільності; економічної інтеграції та зближення з політиками ЄС; енергетичної безпеки; контактів між людьми. Ці платформи створюватимуть рамки, в яких спільні виклики можуть бути подолані шляхом проведення семінарів, щоб покращити розуміння законодавства та стандартів ЄС, обмін досвідом і проводити належним чином розвивати спільну діяльність. Відповідна робота розпочнеться вже в червні на першій зустрічі з платформи демократії, належного управління й безпеки. Крім цього, в рамках багатостороннього співробітництва передбачено п'ять флагманських ініціатив, які слугуватимуть інтересам країн-партнерів та Євросоюзу. Це — прикордонний менеджмент та мобільність; інтеграція ринків електроенергії, енергоефективність та розвиток повновольовальних джерел енергії; сприяння діяльності малих і середніх підприємств й покращення, таким чином, бізнес-клімату; побудова південного енергетичного коридору та подолання наслідків катастроф.

Беніта Ферреро-Вальднер розповіла, що на період до 2013 року на реалізацію Східного партнерства в бюджеті Європейської політики сусідства передбачено 350 млн євро, плюс ЄС виділяє додатково 250 мільйонів, отож загальна сума становитиме 600 млн євро.

— **Яку ж додаткову вартість несе Східне партнерство Україні, що вже має багато із запланованого в рамках ініціативи — угоду про спрощення візової процедури, перемовини з Угоди про асоціацію й зони вільної торгівлі, діалог з безвізового режиму?** — запитав у Комісара «Єврбюлетень».

Вийшовши з авто, Віктор Ющенко потрапив «у полон» до українських журналістів.

— Справді, Україна має найбільше розвинуті відносини з Євросоюзом серед усіх країн Східного партнерства, — зауважила Беніта Ферреро-Вальднер. — Те, що ми вже маємо з нею, колись також запропонуємо іншим — якщо все йтиме добре. Але не забуваймо іншу важлива річ, про яку я згадала

— платформи багатостороннього компоненту Східного партнерства. У цьому випадку працюватимуть разом всі шість країн-партнерів і 27 країн ЄС. Йдеться про цілком практичні речі, наприклад обміни інформацією. Цю ідею взято з досвіду наших стосунків з балканськими країнами. Подібні речі ми робили в

У прес-центрі кипіла робота.

Під час саміту (зліва-направо): Верховний представник ЄС з питань спільної зовнішньої та безпекової політики Хав'єр Солана, Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу і прем'єр Чехії Мірек Тополанек.

рамках укладеного з ними Пакту стабільності, і це працювало. Саме це є великою додатковою вартістю для України.

Саміт тривав три години — з 16-ї до 19-ї. За годину до його початку до Празького конгресового центру почали з'їжджатися делегації.

— Можливо, це один із перших документів до якого немає жодних серйозних претензій з української сторони, — заявив Президент України Віктор Ющенко українським журналістам. — Так, були дискусії — чи не підмінити щось цей документ? Але проект дек-

ларації засвідчує: головною метою Східного партнерства є політична асоціація й економічна інтеграція з Європейським Союзом. Є платформи, в рамках яких проект розвиватиметься, є належне фінансування. Це своєрідна дорожня карта для наших відносин.

Глава України також заперечив, що Східне партнерство несе недостатньо конкретики.

— Неправда, — сказав він. — Уже в червні на основі платформ почнемо формувати конкретні плани, де враховуватимуть пропозиції країн — що вони хочуть бачити в рамках цієї ініціативи. А потім вестимемо мову про фінансування. Отже, до червня Україна буде готувати проекти. Зокрема, ми плануємо розробити спільний енергетичний план, щодо якого очікуємо на підтримку Єврокомісії.

Для журналістів, які висвітлювали саміт, працював величезний, оснащений всім необхідним для роботи прес-центр. Час від часу проходили прес-конференції, або ж політики й офіційні особи просто приходили до прес-центру поспілкуватися з журналістами.

— Сьогодні всі члени ЄС підтверджують готовність працювати в форматі Східного партнерства з шістьма країнами-партнерами, — сказав виконуючий обов'язки міністра закордонних справ України Володимир Хандогій. — Але водночас у кожній з них ще є двосторонні відносини з Союзом. Для України найнагальнішими є переговори з укладення Угоди про асоціацію. А Східне партнерство — це додатковий механізм, який допоможе нам поглибити співробітництво з ЄС, отримати якісь дивіденди й здійснити проекти в тих галузях, про які йдеться.

Прийшов до прес-центру і голова Комітету в закордонних справах Європарламенту, поляк Яцек Саріуш-Вольський.

— Польща була торік ініціатором цієї нової ініціативи. Чи може вона бути задоволеною сьогоднішнім результатом? — запитав його «Євробюлетень».

— Так. Ця ініціатива представляє собою потужний набір інструментів, які ведуть до глибшої економічної інтеграції з ЄС, полегшення пересування людей, наближення наших країн-партнерів до стандартів Євросоюзу, — відповів європарламентарій. — Дехто в Україні висловлює скептицизм щодо Східного партнерства. Але воно не є якоюсь кліткою. Навпаки, це кращий спосіб для того, щоб колись бути готовим вести мову про членство в ЄС. Україна в рамках цієї ініціативи може бути піонером, кращим виконавцем. А кожна країна-учасниця Східного партнерства буде оцінюватися за її здобутками. Отже, це шлях до чогось кращого тоді, коли всі сторони будуть до цього готові. А головне зараз знаходиться в руках самої України. □

ВІДБУДЕТЬСЯ ФЕСТИВАЛЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО КІНО

За підтримки Представництва Європейської Комісії в Україні та посольств країн-членів 3–9 червня у Києві відбудеться Фестиваль європейського кіно. Він стане вінцем цьогорічних Днів Європи в Україні. У рамках фестивалю в київських кінотеатрах «Україна» та «Київ» буде показано 17 європейських кінострічок.

УГОДА ПРО СПРОЩЕННЯ ВІЗОВОЇ ПРОЦЕДУРИ ВЖЕ ЗАСВІДЧИЛА СВОЮ ЕФЕКТИВНІСТЬ

Представництво Європейської Комісії в Україні розповсюдило інформацію щодо дії Угоди про спрощення процедури отримання віз. Вона є чинною з січня 2008 року. Перша оцінка результатів її запровадження свідчить про те, що угода досягає своїх цілей: зробити в'їзд українців до ЄС простішим і з меншими фінансовими витратами.

УПРОДОВЖ МИНУЛОГО РОКУ УКРАЇНЦЯМ БУЛО ВИДАНО 1 МЛН 22 ТИС. ШЕНГЕНСЬКИХ ВІЗ. Це на 134% більше порівняно з 2007 роком, коли їх було видано 435 тисяч. Суттєво покращилася ситуація з видачею громадянам України довгострокових багаторазових віз — на один-п'ять років. У 2008 році таких віз видано близько 6% від усієї кількості, або ж понад 60 тисяч, тоді як у 2007 році, до набуття чинності угодою, видавалася дуже незначна кількість довгострокових віз.

Без угоди плата за візу для українців складала б 60 євро (як, наприклад, для громадян Білорусі), а не 35 євро. До того ж близько третини усіх громадян, які звертаються за візами, отримують їх безкоштовно. Це значна кількість, особливо якщо взяти до уваги, що близько 50% шенгенських віз видано для туристичних подорожей — а на це дія Угоди про спрощення візової процедури не поширюється.

Рівень відмов у видачі віз знизився до 5% у 2008 році порівняно з приблизно 10% у 2007 році. Переважна більшість відмов (майже 90%) стосувалися подання підроблених або

фальшивих документів, часто за допомогою посередників, або іншої недійсної інформації щодо цілей поїздки. Крім цього, сьогодні у країнах ЄС легально проживає близько 3,3 млн громадян України.

Наведені вище цифри й факти свідчать, що громадяни України мають усі можливості приїздити до ЄС і законно проживати на його території. Водночас вони займають третє місце за кількістю нелегальних мігрантів, які потрапляють до Європейського Союзу. Саме тому консульства країн ЄС дуже уважно вивчають візові заяви, зокрема щодо мети поїздки та наміру повернутися в Україну.

Разом з тим Європейський Союз вітає та цінує ухвалене Україною в 2005 році рішення в односторонньому порядку скасувати візи для громадян країн ЄС, так само як для деяких інших країн. Цей позитивний захід сприяв зростанню кількості громадян Союзу, які відвідують Україну. Так до скасування віз, у 2004 році, кількість громадян ЄС, які відвідали Україну, сягала 4,5 млн осіб — а в 2008 році вже 9,2 мільйона. Якщо припустити, що кожен, хто приїхав до України,

провів тут щонайменше один день і витратив протягом нього принаймні 100 доларів США, то можна говорити про значний загальний дохід від такого притоку туристів з ЄС. І, відповідно, про внесок в економічний розвиток країни. З іншого боку, перед Україною не стоїть проблема нелегальної міграції з Європейського Союзу.

У квітні в Україні лунали деякі політичні заяви з закликом повернення візового режиму для громадян Європейського Союзу. ЄС ніколи не ставив під питання суверенне право України приймати такі рішення. У компетенції керівництва України також оцінювати наслідки цього. Зокрема, як відгукнеться повернення візового режиму для громадян ЄС у відвідуванні ними України. І, відповідно, чи збільшиться частка України у щорічних закордонних витратах громадян Союзу, що сягають 94 млрд євро. Так само слід взяти до уваги, що такий захід може зменшити фінансові потоки в реальну економіку — а вони могли б відіграти свою роль під час глобальної фінансової та економічної кризи, яка відчутно вдарила по Україні. □

РАДА ЄС ОБГОВОРИЛА ПИТАННЯ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ

Наприкінці квітня Рада ЄС з загальних справ та зовнішніх зносин обговорювала ситуацію в Україні з огляду на надання можливої допомоги для подолання як економічної, так і політичної кризи.

— У нас була дуже гарна дискусія про Україну з тим, щоб подивитися, як ми можемо допомогти цій країні. У неї сьогодні труднощі з економічної та політичної точки зору, — заявив після засідання Ради Верховний представник ЄС з питань зовнішньої та безпекової політики Хав'єр Солана.

При цьому він відзначив українську особливість — «вибори після виборів, цього разу — президентські вибори». Водночас Хав'єр Солана не уточнив, які саме шляхи надання можливої допомоги обговорювалися під час засідання.

ЄВРОКОМІСІЯ ПІДБИЛА ПІДСУМКИ МИНУЛОГО РОКУ

Європейська Комісія оприлюднила щорічні звіти щодо розвитку ситуації у країнах, які підпадають під Європейську політику сусідства, та щодо поступу в їхніх відносинах з ЄС.

— Вступ України до СОТ, прогрес досягнутий у переговорах щодо нової Угоди про асоціацію і започаткування переговорів щодо приєднання України до Угоди про енергетичне співтовариство — все це є важливими знаками поглиблення відносин між Україною та ЄС, — підсумувала Комісар ЄС з питань зовнішніх зносин і Європейської політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер. — Однак внутрішня політична нестабільність у поєднанні з поглибленням економічної та фінансової кризи у другій половині минулого року призвели до уповільнення поступу реформ. Україні треба вжити термінових рішучих заходів для вирішення питань економічної та фінансової кризи і працювати над реалізацією свого плану реформ. Ми будемо надавати нашу повну підтримку Україні у цьому.

Крім згаданих Комісаром досягнень, у звіті відзначено започаткування візового діалогу між Україною та ЄС для запровадження безвізового режиму у довгостроковій перспективі, продовження співпраці з Молдовою щодо інтегрованого прикордонного управління, співробітництво з Союзом з питань спільної зовнішньої політики та політики безпеки. Від-

значено також підписання у березні 2008 року Меморандуму про взаєморозуміння щодо співпраці в енергетичній галузі та Дорожньої карти з енергоефективності, відновлюваних джерел енергії та зміни клімату, а також переговорів з Угоди про спільний авіаційний простір між ЄС і Україною.

У документі йдеться, що 2008 року товарооборот між ЄС і Україною сягнув 39,4 млрд євро. Експорт української продукції до Союзу зріс на 15,1%, тоді як імпорт товарів з ЄС — на 12,4%.

Згадано в документі січеву газову комерційну суперечку між Україною та Росією. «Європейська Комісія сприяла вирішенню газової кризи, серед іншого направивши до Росії та України групу експертів для здійснення моніторингу транзитних газових потоків. ЄК також тісно співпрацювала з українськими органами влади щодо модернізації ГТС України. Результатом зусиль у цьому напрямку стала міжнародна інвестиційна конференція, організована спільно Європейською Комісією та урядом України у березні 2009 року у Брюсселі», — йдеться у звіті.

Стосовно ядерної енергетики у документі згадано, що Європейська Комісія та Україна продовжили впровадження спільного проекту з Міжнародним агентством з атомної енергії з оцінки українських АЕС, модернізація яких триває. У жовтні 2008 року Європейська Комісія надала другий транш кредиту Євроатому для модернізації атомних енергоблоків ХАЕС-2 і РАЕС-4.

У звіті відзначено, що в серпні 2008 року було мобілізовано механізм Співтовариства з цивільного захисту для надання допомоги Україні в оцінці наслідків повені, спричиненої розливом річок Дністер, Прут і Серет, а також кількох річок Закарпаття. Також торік у співпраці з українськими органами влади було завершено оцінку післяаварійних потреб за наслідками аварії, що сталася у Керченській протоці. У серпні 2008 року Україна та Європейська Комісія підписали нову адміністративну домовленість щодо тіснішої співпраці у сфері цивільного захисту.

Єврокомісія відзначає, що у деяких регіонах України у другій половині 2008 року покращилися умови утримання нелегальних мігрантів завдяки відкриттю двох фінансованих ЄС сучасних центрів у Журавичах і Розсудові, а також закриттю центру тимчасового ут-

римання у Павшино. До того ж, Державна прикордонна служба України відкрила п'ять сучасних центрів утримання, що фінансувалися коштом ЄС, у Шацьку, Мальневі, Мостиці, Чернівцях та Ізмаїлі.

Згадано у звіті і такий важливий інструмент як Твіннінг. Нині з десятків відповідних проектів працюють, зокрема, в таких сферах як цивільна авіація, космічна співпраця та контроль державних фінансів. Вони дають можливість залучити десятки державних службовців з ЄС для щоденної співпраці з їхніми українськими колегами, щоб допомогти впровадженню реформ і поділитися передовим досвідом Союзу в різних галузях.

«ЄС підтримує інституційний розвиток у багатьох пріоритетних сферах, починаючи з верховенства права і прав людини, регіонального та сталого розвитку до торгових відносин, фінансових послуг, освіти та охорони здоров'я. Лише у 2008 році в Україні було впроваджено близько 300 проектів, спрямованих на вирішення багатьох питань у зазначених сферах», — йдеться в документі.

Загалом у 2008 році ЄС продовжив надавати підтримку реформам в Україні. Його фінансові зобов'язання в наданні допомоги становили 138,6 млн євро у рамках Європейського інструменту сусідства та партнерства, що передбачає також додаткові 16,6 млн євро у рамках Фонду підтримки належного управління.

Продовжує зростати підтримка у сфері ядерної безпеки — вона сягнула 48,255 млн євро у рамках продовження програми ТАСІС та Планів дій на 2007 і 2009 роки у межах Інструменту співпраці з ядерної безпеки.

Україна також скористалася значними коштами, виділеними через Інвестиційний фонд сусідства. У 2008 році було схвалено три проекти («Технічна допомога високовольтним мережам передач «Укренерго», «Технічна допомога з підтримки органів місцевої влади України», «Технічна допомога для модернізації та підвищення ефективності «Острова Бурштинської ТЕС»), що передбачає надання 6,6 млн євро, які допоможуть залучити 608 млн євро кредитів фінансових закладів ЄС у транспортну, енергетичну та соціальну галузі.

Очікується, що загальна сума коштів на період 2007–2010, наданих в рамках Інструменту європейського сусідства і партнерства, значно перевищить 500 млн євро. □

ПРЕЗИДЕНТА ЄВРОПАРЛАМЕНТУ НАГОРОДЖЕНО ОРДЕНОМ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

У квітні в Україні з офіційним візитом побував Президент Європейського Парламенту Ганс-Герт Поттерінг. Він мав зустрічі з керівництвом країни, виступив перед Верховною Радою.

У СВОЙ ПРОВОМІ ГАНС-ГЕРТ ПОТТЕРІНГ НАГОЛОСИВ, ЩО НИНІШНІ СТОСУНКИ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС Є «НАДЗВИЧАЙНО ДИНАМІЧНИМИ, НАЙГЛИБШИМИ ТА НАЙБІЛЬШ АМБІТНИМИ В УСЬОМУ РЕГІОНІ». За приклад Президент Європарламенту навів те, що Україна є першою країною у регіоні, з якою Європейський Союз веде переговори щодо Угоди про асоціацію. Це не тільки поглиблює економічну інтеграцію і передбачає створення зони вільної торгівлі та перспективи безвізового режиму, а й дає значні та очікувані переваги для українських громадян.

Ганс-Герт Поттерінг наголосив також на питаннях стабільності та безпеки на європейському континенті, зазначивши, що «глобальна фінансова криза вразила Україну надзвичайно». Президент Європарламенту висловив занепокоєння ЄС щодо поглиблення економічного спаду в Україні. На його думку, рішення українського уряду і парламенту отримати значну фінансову підтримку від Міжнародного валютного фонду «повинні спиратися на політичну волю і мужність українських лідерів щодо здійснення серйозних кроків для виконання необхідних реформ, стимулювання економіки, зменшення дефіциту бюджету, реструктуризації банківської системи і відновлення довіри до фінансової системи, покращення бізнесу та інвестиційного клімату» тощо. Говорячи про внутрішню політичну ситуацію в Україні, Президент Європарламенту підкреслив: тривала політична нестабільність є серйозною проблемою для будь-якої країни. Він закликав всіх політичних лідерів держави переступити через внутрішні політичні розбіжності й працювати разом.

Ганс-Герт Поттерінг назвав надзвичайно важливим для України здійснення конституційної реформи, «яка створить серйозну систему розподілу компетенції між усіма гілками влади на основі рекомендації Венеціанської комісії», а також назвав дуже важливим зміцнення верховенства права, виконання судової реформи, незалежність суддів тощо. На його думку, Україна повинна бути зацікавлена у зміцненні системи політичних партій, відокремленні бізнесу від політики, а також у

боротьбі з корупцією, прозорості та підзвітності державних установ.

Він запевнив народних депутатів, що для Європейського Союзу і для Європейського Парламенту солідарність не є просто словами. «Україна може розраховувати на нас, коли це стосується захисту своєї суверенності, я маю на увазі суверенну свободу вибору стосунків з міжнародними та регіональними організаціями», — підкреслив Ганс-Герт Поттерінг.

Він також висловився за вшанування трагедії Голодомору і нагадав, що Європарламент прийняв резолюцію з цього питання в кінці жовтня 2008 року. Окрім того, Ганс-Герт Поттерінг відзначив «майже однаковість» Європейського Парламенту щодо ухвалення ре-

золюції, яка засуджує тоталітарні режими і системи ХХ століття.

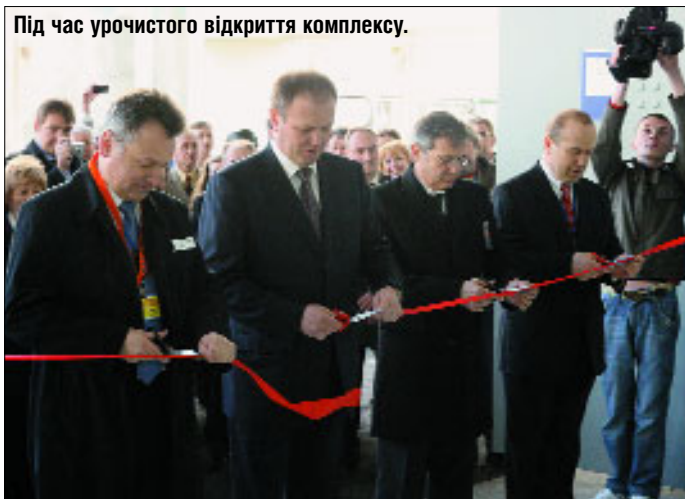
Наприкінці свого виступу Президент Європейського Парламенту наголосив, що українці «не одні, ми всі в одній Європі, ми об'єднані одним баченням, у нас є спільне коріння, спільні цінності, спільні принципи солідарності». Він висловив переконання, що «ми можемо спільно відповісти на ці виклики, і це буде означати, що ми будемо об'єднані, а не розділені».

Під час зустрічі з Президентом України Віктором Ющенком Президент Європарламенту отримав з рук глави держави орден Ярослава Мудрого 2 ступеня: за особистий внесок у донесення до світової спільноти правди про Голодомор 1932–1933 років. ■

ВІДКРИТО ПРОМИСЛОВИЙ КОМПЛЕКС З ПЕРЕРОБКИ ТВЕРДИХ РАДІОАКТИВНИХ ВІДХОДІВ

У Чорнобилі відбулася офіційна церемонія урочистого відкриття Промислового комплексу з переробки твердих радіоактивних відходів, який складається з устаткування з переробки, кондиціонування та зберігання радіоактивних відходів. Цей проект вартістю 47 млн євро, фінансований Європейською Комісією спільно з Урядом України, є гарним прикладом успішного співробітництва в галузі ядерної безпеки.

Під час урочистого відкриття комплексу.

УЧАСТЬ У ЦЕРЕМОНІЇ ВІЗЯЛИ, ЗОКРЕМА, ГОЛОВА ПРЕДСТАВНИЦТВА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОМІСІЇ В УКРАЇНІ ЖОЗЕ МАНУЕЛЬ ПІНТУ ТЕЙШЕЙРА ТА МІНІСТР УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ТА У СПРАВАХ ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ ВІД НАСЛІДКІВ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ ВОЛОДИМИР ШАНДРА. Вчасне завершення проекту є результатом ефективної співпраці служб Єврокомісії, Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та захисту населення від наслідків Черно-

бильської катастрофи, ЧАЕС, Техноцентру та підрядника-компанії Nukem Technologies.

— Цей проект є частиною загальних зусиль, які здійснюються з 1995 року й зробили Європейську Комісію головним партнером України у пов'язаній з ЧАЕС діяльності, — заявив під час урочистої церемонії Жозе Мануель Пінту Тейшейра. — Протягом останніх кількох років Європейська Комісія брала участь, часто провідну, у відповідних ініціативах міжнародного співтовариства, а також діяла незалежно через специфічні, акцентовані проекти, які є частиною загального співробітництва між Європейським Союзом та Україною.

Посол наголосив на намірах Єврокомісії й надалі допомагати Україні у переробці радіоактивних відходів у рамках Інструменту зі співробітництва з ядерної безпеки.

— Серед планів на майбутнє є, звичайно, підтримка ліцензування Промислового комплексу з переробки твердих радіоактивних відходів. Подальші кроки зі співробітництва в цій сфері вже започатковані або обговорюються, вони будуть спрямовані і на Чорнобиль, і на інші українські АЕС, а також на саму українську систему управління радіоактивними відходами та відповідну стратегію, — додав Жозе Мануель Пінту Тейшейра.

Європейський Союз загалом і Єврокомісія зокрема давно вже є провідними донорами для подолання наслідків аварії на ЧАЕС і пов'язаних з цим заходів. Загальний внесок Європейської Комісії становить на сьогодні 350 млн євро. А Євросоюз є найбільшим внескодавцем у фонд «Укриття» — 240 млн євро, з яких 230 мільйонів уже сплачено. ■

ПЕРЕДАНО ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ СТВОРЕННЯ РЕЄСТРУ ВИБОРЦІВ

971 комп'ютер та 557 багатофункціональних пристроїв були передані Координатором проектів ОБСЄ в Україні та співробітниками Представництва Європейської Комісії Центральної виборчої комісії в рамках допомоги щодо створення Державного реєстру виборців. Євросоюз виділив на це 1,6 млн євро. Техніку буде доставлено у 755 офісів органів ведення реєстру по всій країні.

— Це сучасне комп'ютерне обладнання значно підвищить спроможність органів ведення реєстру щодо створення та постійного оновлення бази даних виборців, — сказав

під час церемонії передачі техніки Координатор проектів ОБСЄ в Україні, посол Любомир Копай. — У свою чергу, це покращить якість проведення наступних виборів Президента України.

За словами Керівника відділу політики, преси та інформації Представництва Європейської Комісії Дірка Шюбеля, надання комп'ютерного обладнання має сприяти виконанню Україною зобов'язань щодо впровадження демократичних стандартів та верховенства права згідно із Планом дій ЄС-Україна, особливо у частині, що стосується демократичного проведення виборів.

Заступник голови ЦВК Жанна Усенко-Чорна висловила думку, що нове обладнання допоможе ЦВК створити реєстр виборців вчасно, до наступних президентських виборів.

Створення такого реєстру є одним із компонентів довгострокового проекту, що також включає сприяння в удосконаленні виборчого законодавства України та навчання членів виборчих комісій. Окрім Європейської Комісії, проект фінансується Канадською агенцією з міжнародного розвитку, Шведською агенцією з питань розвитку, ірландським агентством Irish Aid та Фондом стратегічних програм Великої Британії.

ЄВРОПЕЙСЬКА ХАРТІЯ ДЛЯ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ ВКОРІНЮЄТЬСЯ В УКРАЇНІ

Розпочато фінансований Євросоюзом проект «Підтримка розробки й імплементації Європейської хартії для малих підприємств в Україні». Його головним бенефіціантом є Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва.

ПРОЕКТ ТРИВАТИМЕ ДО КІНЦЯ 2009 РОКУ. Ним передбачено підтримку діалогу ЄС та України з питань державної політики розвитку підприємництва та забезпечення впровадження десяти визначених у Європейській хартії для малих підприємств принципів, підвищення спроможності в цьому Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва, а також інших урядових інституцій.

— Тісна співпраця з Держкомпідприємництва в імплементації хартії є пріоритетом для Єврокомісії, — зауважив на пресконференції, присвяченій початку проекту, його керівник Грігоріос Концоглу з відділу

технічної допомоги Представництва Європейської Комісії в Україні. Він також висловив сподівання, що реалізація проекту допоможе краще зрозуміти, що ще слід зробити для підвищення конкурентоспроможності українських малих підприємств, а також сприятиме зростанню цього сектора економіки.

Голова Держкомпідприємництва Олександра Кужель запевнила, що Україна цілком підтримує принципи Європейської хартії для малих підприємств і вважає їхню імплементацію вкрай необхідною для зростання сектору. Вона повідомила, що малі підприємства складають 85% від усієї кількості під-

приємств в Україні й забезпечують роботою 10 млн осіб.

Європейську хартію для малих підприємств було ухвалено 2000 року лідерами країн — членів ЄС. Виписані в ній десять принципів включають, зокрема, навчання та підготовку для здійснення підприємницької діяльності, дешевше та швидше започаткування нових підприємств, удосконалення законодавства та регулювання, наявність кваліфікації, навичок та вмінь, необхідних в умовах сучасної економіки, інвестиції в технології та покращення доступу до фінансування, справедливе оподаткування. До хартії приєдналися майже 40 країн. □

ЗАВДЯКИ ПРОЕКТУ АНТОНІНЬКА ГРОМАДА ОТРИМАЛА ШКІЛЬНИЙ АВТОБУС

У смт Антоніні Хмельницької області відбулося вручення автобуса Антонінському освітньому округу Красилівського району. Відтепер дітях із сіл Закриниччя, Дублянка та селища Антоніні підвезитиме до шкіл та позашкільних навчальних закладів новий ВАЗ, придбаний у рамках реалізації проекту ЄС/ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду».

Аби вирішити найактуальнішу проблему своєї громади батьки, вчителі та учні цих трьох шкіл об'єдналися в асоціацію «Антонінський край». На зборах вони обговорили потреби громади та визначили пріоритетною проблемою доставку дітей до школи. Громада взяла участь у низці тренінгів, розробила, захистила та впровадила свій перший мікро-проект «Забезпечення рівного та якісного доступу до Антонінського освітнього округу». Вартість проекту складає близько 84 тис. грн, причому половина цих коштів є грантовою підтримкою Європейського Союзу та ПРООН.

А сусідня громада села Корчівка Красилівського району вирішила здійснити енергозберігаючі заходи. Для цього новостворена місцева громадська організація «Фортуна» реалізує проект «Заміна вікон в Корчівській ЗОШ I-III ступенів на пластикові», загальний бюджет якого складає майже 109 тис. грн. Мешканці села планують до липня 2009 року поміняти усі 50 вікон навчального закладу.

Спільний проект Європейського Союзу та Програми розвитку ООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» було започатковано у вересні 2007 року. Тристоронню угоду про його реалізацію з Хмельницькою облрадою та Хмельницькою облдержадміністрацією

було підписано в травні 2008-го. На Хмельниччині право на участь у проекті отримали вісім районів — Ізяславський, Славутський, Шепетівський, Летичівський, Городецький, Білогірський, Красилівський та Деражнянський. У кожному з них відібрано по п'ять сільських чи селищних рад, які за технічної і фінансової підтримки ЄС зможуть покращити умови проживання своїх громадян.

«СИТУАЦІЯ З КОРУПЦІЄЮ ЗМІНИТЬСЯ НА КРАЩЕ, АЛЕ НЕ ШВИДКО»

Україна вже давно посідає не надто привабливі місця у світових рейтингах щодо рівня корумпованості. Зміцнювати потенціал в антикорупційній галузі допомагає фінансована Європейською Комісією і втілювана Радою Європи програма «Підтримка належного урядування: проект протидії корупції в Україні — UPAC». «Євробюлетень» зустрівся з його керівником Романом Шлапаком.

— Часом складається враження, що корупція в Україні вигідна всім: і тим, хто дає, і хто бере, чиновникам і пересічним людям. Наскільки доцільним у цьому разі є вкладання грошей і зусиль Європейського Союзу і Ради Європи в боротьбу з цим явищем?

— Насправді від корупції потерпає все суспільство. Так, в корупційному пакті виграють ті, що конкретно беруть в ньому участь, але ж решта — у збитках. Скажімо, всі хочуть мати гарні дороги, інфраструктуру — але корупція з'їдає гроші, які на це виділяють. Вона є перешкодою для розвитку країни. Власне, програють і ті, що наживаються на корупції. Так, можна мати велику машину, але їздити на поганих дорогах, можна купити диплом, але якість і визнання цього диплому будуть низькими...

Незважаючи на те, що люди в Україні толерантні до корупції, ситуація, здається, змінюється хоч і повільно, та на краще. За соціологічними опитуваннями Фонду Демократичні ініціативи більш як 50% справді сприймають корупцію, зокрема хабарництво як спосіб вирішення проблем — але 2003-го року таких було понад 70%. Хоча загалом може видатися, що корупції стало більше й вона міцніше узвичаїлася в Україні. Тут при-

чина не тільки в тому, що корупційні «послуги» стали дорожчими, але ще й у тому, що корупція стала видимішою, про неї більше говорять, її частіше розпізнають. В авторитарній системі корупція прихованіша.

Загалом корупція в Україні — проблема системна. Дуже часто вона справді не є ризикованим винятком, як загалом у європейських країнах, а загальноприйнятим правилом.

— Раніше вважалося, що головним чинником корупції в Україні є низькі зарплати чиновників. Що ж є коренем зла тепер?

— Низька зарплата справді є одним з ризиків корупції. Та розмір платні — це лише частина проблеми. Власне, є категорія людей, які братимуть хабарі і за великих зарплат. Це просто їхній спосіб життя. В Україні корупція серед чиновників підживлюється плинністю кадрів через зміни влади. Саме тому є особливо актуальною реформа публічної адміністрації (державної служби і органів місцевого самоврядування) для створення професійної, стабільної, політично нейтральної публічної служби. Щодо цього показовим є досвід Італії, яка пережила безліч змін урядів — але там є стабільний державний апарат, здатний виконувати свої функції і за одного, і за іншого уряду, і в перехідні періоди.

На жаль, в Україні ще не затверджено концепцію реформування публічної адміністрації, яка розробляється вже 4 роки. Важливими складовими попередження корупції є конкурсний набір на роботу, належний внутрішній і зовнішній контроль, відповідне регулювання конфліктів інтересів, декларування доходів, майна і видатків. Для зниження рівня корупції важливими також є вдале проведення реформи судової і правоохоронних систем.

— Що вважаєте найважливішим з проведеного в рамках вашого проекту?

— У квітні відбувся організований в рамках проекту візит в Україну президента ГРЕКО (це моніторинговий механізм Ради Європи в антикорупційній галузі) Драго Коса. Він зустрівся з Президентом Віктором Ющенком, прем'єр-міністром Юлією Тимошенко. В результаті того самого дня, Кабмін затвердив

мандат Уповноваженого уряду з питань антикорупційної політики — це питання стояло на порядку денному вже дуже довго. Це орган, який займатиметься такими питаннями як національна антикорупційна стратегія, відповідним планом дій, моніторингом, міжвідомчою координацією.

Було проведено серйозну роботу над пакетом антикорупційних законопроектів в конструктивній співпраці з Комітетом Верховної Ради з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією. Пакет включає три законопроекти, які були ухвалені в першому читанні у 2006 році. Після ретельного доопрацювання пакет готовий до другого читання. Сподіваємося, що він буде розглянутий і прийнятий парламентом найближчим часом. Ці базові антикорупційні закони створюють новий інструментарій боротьби з корупцією, оскільки закон від 1995 року безнадійно застарів.

Проект працював з урядом і парламентом щодо створення органу з попередження корупції і правоохоронного органу. Відповідні закони ще треба буде розробити, але базу вже напрацьовано. Були навчальні поїздки з метою ознайомлення з моделями антикорупційних органів європейських країн, семінари, «круглі столи». Також розроблено концепцію змін до законодавства в галузі фінансування виборчих кампаній — сподіваємося, це втілиться у відповідний проект закону. Велику увагу приділяємо питанню імунітетів. За оцінками ГРЕКО відповідну систему в Україні треба переглянути, щоб забезпечити збереження речових доказів у випадках, коли особи, що користуються недоторканністю, були затримані на місці вчинення тяжкого злочину, включаючи корупцію. А також щоб забезпечити можливість швидкого зняття імунітету. Він не повинен бути перешкодою для переслідування за корупцією.

— Все ж наскільки важко реалізувати в Україні такий антикорупційний проект як ваш?

— Пацієнт хворий, і ми зараз працюємо над майбутнім інструментарієм для хірурга.

РОЗПОЧАТО РЕГІОНАЛЬНИЙ ПРОЕКТ З ІНТЕГРАЦІЇ БІЖЕНЦІВ

Розпочато фінансований Євросоюзом регіональний проект, спрямований на сприяння інтеграції біженців в Україні, Білорусі й Молдові. Реалізовувати його протягом двох років буде Управління Верховного комісара ООН у справах біженців у тісному співробітництві з органами державної влади, громадянським суспільством та громадами біженців у трьох країнах.

Діти в Одеському центрі розміщення біженців.
Фото Наталії Прокопчук.

Вже зараз є певні, хай незначні, зрушення. Запровадження системи зовнішнього тестування при вступі до вищих навчальних закладів є важливим досягненням. Але не варто очікувати швидких змін. Ситуація покращуватиметься перш за все відповідно до підвищення вимогливості самих громадян до стану справ у своїй країні — на рівні держави, регіону, громади. І ця вимогливість має бути щодня, а не лише під час виборів. Більша прозорість і підзвітність органів публічної влади, громадський контроль і участь є важливими чинниками зменшення корупції. Врешті публічна влада покликана бути на службі у суспільства і працює за суспільний кошт. □

— Дуже важливо пам'ятати, що біженці втікають від переслідувань, часто втрачаючи свої родини, друзів, житло та майно, — наголосила Регіональний Представник УВКБ ООН Симона Волькен. — Водночас вони приносять з собою надію, вміння й величезний людський потенціал. Треба надати біженцям шанс гідно розпочати нове життя й можливість сприяти розвитку країн, що їх приймає.

Керівник першого відділу програм допомоги Представництва Єврокомісії Мартін Шідер розповів про підходи Євросоюзу стосовно інтеграції біженців. Він наголосив, що Україна, Молдова і Білорусь є пріоритетними в цьому для ЄС країнами: нині в регіоні імплементуються 9 проектів на загальну суму 11 млн євро у сфері захисту прохачів притулку й біженців.

У 2007–2008 роках у рамках Седеркопінгського процесу і за сприяння ЄС в Україні,

Молдові та Білорусі було здійснено відповідне дослідження. Спеціалісти провели інтерв'ю з 300 біженцями, неурядовими організаціями та чиновниками з метою відтворення якнайповнішої картини соціально-економічних, правових та культурних перешкод на шляху інтеграції біженців, а також визначення кроків для усунення цих перешкод. У результаті дослідження було підготовлено низку конкретних рекомендацій для трьох країн, близько 60 для кожної.

УВКБ ООН також організувало «круглий стіл», участь у якому взяли всі зацікавлені сторони, включаючи біженців. Метою його було визначити пріоритети, а також розробити національні плани інтеграції біженців. ЄС відреагував на цей процес наданням на реалізацію регіонального проекту 2 млн євро, ще 585 тисяч надало УВКБ ООН. □

НОВИЙ «ГЕНДЕРНИЙ» ПРОЕКТ НАЦІЛЕНИЙ НА СФЕРУ ЗАЙНЯТОСТІ

Європейський Союз

та Міжнародне бюро праці започаткували в Україні новий проект — «Рівність жінок і чоловіків у світі праці». Його головною метою є зміцнити потенціал державних органів влади та їхніх соціальних партнерів у сприянні гендерній рівності та розширенню можливостей жінок у сфері праці шляхом розробки та впровадження моніторингу гендерно-чутливої політики та програм зайнятості.

На фото (зліва направо): Марк Левін, Мартін Шідер та Верена Шмідт.

ЯК РОЗПОВІВ ПРИСУТНІЙ НА ПРЕЗЕНТАЦІЇ КЕРІВНИК ПЕРШОГО ВІДДІЛУ ПРОГРАМ ДОПОМОГИ ПРЕДСТАВНИЦТВА ЄВРОКОМІСІЇ В УКРАЇНІ МАРТІН ШІДЕР, БЮДЖЕТ ПРОЕКТУ СКЛАДАЄ 1,2 МІЛЬЙОНА ЄВРО. Завдяки йому планується, зокрема, допомогти Україні виконати міжнародні зобов'язання у сфері гендерного законодавства. За словами Мартіна Шідера, підтримуючи в Україні розвиток гендерної рівності Єврокомісія виконує вимоги укладеної 1997 року Амстердамської угоди. Цей документ, серед іншого, містить низку по-

ложень стосовно необхідності усунення статевої дискримінації та вироблення плану розвитку покращення ситуації жінок у європейському суспільстві. Мартін Шідер розповів, що нині цей план передбачає забезпечення рівної участі чоловіків і жінок у прийнятті рішень, рівність у економічній діяльності, а також пропаганду гендерної рівності за межами Євросоюзу.

— Це вже другий проект, спрямований на розвиток гендерних відносин в Україні. Перший ми здійснюємо та фінансуємо спільно з

Програмою Розвитку ООН, — підкреслив Мартін Шідер. Він додав, що у такий спосіб Єврокомісія демонструє, наскільки важливим для неї є дотримання рівності прав жінок та чоловіків в Україні.

Серед конкретних цілей проекту значиться покращення можливостей інститутів ринку праці та соціальних партнерів у розробленні та впровадженні гендерно-чутливої політики, а також сприяння розвитку економічного середовища шляхом підтримки жінок-підприємців. Такі заходи, за словами директора субрегіонального бюро Міжнародної організації праці (МОП) для країн Центральної та Східної Європи Марка Левіна, особливо важливі у період кризи. Адже жінки є найбільш вразливою категорією на ринку праці. Так, за даними МОП, цього року у зв'язку з кризовими явищами у світовій економіці очікується збільшення кількості безробітних жінок до 22 мільйонів. Через це необхідно підтримати їх та забезпечити рівні з чоловіками умови праці. Нині проблема є досить гострою для України. Адже, приміром, у 2006-2007 роках жінки у нашій державі заробляли на 27% менше, ніж чоловіки.

За словами головного спеціаліста субрегіонального бюро МОП для країн Центральної та Східної Європи Верени Шмідт, жінок в українському суспільстві досі розглядають як буферну робочу силу — тобто як тимчасових працівників, або таких, яким можна менше платити. Досі актуальним є стереотип, що чоловік повинен «годувати» сім'ю, тобто заробляти гроші, а жінка — доглядати за домом та дітьми. Таке відношення до жінок ставить їх у перші ряди тих працівників, яких під час кризи скорочуватимуть. Тому, на думку Марка Левіна, необхідно швидко розробити програми моніторингу сфери зайнятості, щоб запобігти масовим звільненням за статевою ознакою.

Допомогти організувати та провести такий моніторинг, вдосконалити законодавчу базу та створити програми підтримки жінок як раз має на меті проект «Рівність жінок і чоловіків у світі праці».

Тетяна Пасова

ПРОВЕДЕНО «КРУГЛИЙ СТІЛ» З БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

У рамках фінансованого Євросоюзом проекту «Підтримка інтеграції України до трансєвропейської транспортної мережі (ТЄМ-Т)» проведено «круглий стіл» з питань безпеки дорожнього руху. Координацію заходу здійснював Твіннінг-проект «Безпека дорожнього руху» за сприяння ВГО «Асоціація безпеки дорожнього руху».

Під час «круглого столу» було проаналізовано економічні та соціальні наслідки зростання смертності на дорогах. Європейські експерти представили презентації щодо таких проблем як перевищення швидкості, керування в нетверезому стані, використання пасків безпеки та підвищення освітнього рівня водіїв тощо. Підсумкові рекомендації «круглого столу» складуть основу робочого документа «На шляху до безпечних доріг», випуск якого заплановано на жовтень 2009 року.

«МИ ПРАЦЮЄМО ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ДІТЕЙ НА ВИХОВАННЯ В СІМЕЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ»

Фінансований Євросоюзом проект «Посилення ролі громадянського суспільства в захисті прав дітей» розпочався у жовтні минулого року. Здійснюється він у Львові, Полтаві та Миколаєві Ресурсним центром «Гурт» (<http://gurt.org.ua/dity>) у партнерстві з Молодіжним інноваційним центром «Медіа-М» та Представництвом благодійної організації «Кожній дитині» в Україні. Про діяльність проекту «Євробюлетеню» розповіла його координатор Мар'яна Завійська.

— В Україні права дітей є категорією, яка особливо не обговорюється і, можливо, багатьма не сприймається з належною увагою. Чи не могли б ви коротко окреслити європейський підхід до цього питання?

— Основою Європейського права є повага до прав людини і прав дитини зокрема. Усі без винятку європейські країни, у тому числі й Україна, визнали, що «діти мають право на особливе піклування та допомогу». Це міститься у Конвенції ООН про права дитини. Європейське ставлення до прав дітей полягає у суворому дотриманні положень цієї конвенції та національного законодавства про права дитини, забезпеченні реалізації прав дітей. Це має проявлятися у виділенні достатніх фінансових ресурсів на розвиток необхідних послуг для дітей, функціонуванні розгалуженої системи ювенальної юстиції, спеціально уповноважених з прав дітей тощо.

Щоб досягти європейських стандартів забезпечення прав дитини, Україні треба насамперед усвідомити: інвестиції у розвиток і забезпечення прав дітей найбільше сприяють соціальному прогресу та поліпшенню умов життя у майбутньому.

— Як, виходячи з цього, оцінюєте нинішній стан з дотриманням прав дітей в Україні?

— У нас на сьогодні не розроблено цілісного підходу до вирішення проблем захисту прав дітей, стратегії розвитку цієї сфери та впровадження інновацій. Звичайно, мають місце спорадичні спроби ефективного захисту дітей і владою, і громадськими організаціями. Проте нескоординованість дій та ігнорування досвіду одне одного й інших країн не дозволяє здійснювати ефективні зміни задля захисту дітей.

— Що є головним для покращення ситуації з правами дітей: належне законодавство чи належна реалізація існуючого, усвідомлення проблеми у суспільстві?

— Надзвичайно важливим для покращення захисту прав дітей в Україні є міжвідомча взаємодія органів державної влади, співпраця з громадськими організаціями та формуван-

ня спільного бачення проблем, які зараз існують у сфері захисту прав дітей. А вже нині така ситуація: громадські організації мають потужні напрацювання та фахівців відповідного рівня у сфері захисту прав дітей, проте їхній потенціал здебільшого недооцінюється.

— Що означає «вразливі групи дітей», на які й спрямовано ваш проект? Яка нині ситуація з ними?

— Особливість проекту «Посилення ролі громадянського суспільства в захисті прав дітей» полягає в тому, що кожна громада обирає для себе ту групу незахищених дітей, яка є для неї пріоритетною. Це діти, які з огляду на економічний, психологічний, емоційний стан сім'ї перебувають у складній життєвій ситуації на межі потрапляння в інституційні, інтернатні заклади.

Головне завдання нашого проекту — розробити механізми, які б могли запобігати передачі таких дітей до інтернатів, залучивши до цього організації громадянського суспільства. Наша робота спрямована на забезпечення прав дітей на виховання в сімейному середовищі.

— У рамках проекту вже проведено немало заходів. Виходячи з них, чи можна зробити певні висновки щодо затребуваності проекту, його актуальності для України?

— Головним індикатором актуальності проекту є готовність громад активно брати в ньому участь. Це виявляється, насамперед, в готовності громадських організацій. У Миколаєві, наприклад, вже створено робочу групу по роботі Коаліції інституцій громадянського суспільства.

Ще одним важливим показником затребуваності є підтримка проекту виконавчими комітетами міських рад. У Полтаві та Миколаєві вже підписано Договори про спільну діяльність за проектом, у Львові здійснюється підготовка до підписання такого документа.

За умовами договорів міські ради братимуть участь у розробці бачення щодо трансформації системи захисту прав дітей у місті шляхом участі її представників у зустрічах

робочих груп з розробки стратегії захисту прав дітей та діяльності Координаційної ради з охорони дитинства. Також залучатимуть експертів неурядових організацій для розробки проектів рішень, положень та інших документів щодо захисту прав дітей та сприятимуть проведенню громадського моніторингу виконання рішень у цій сфері. Сприятимуть співпраці органів місцевої влади та неурядових організацій та створенню умов впровадження механізму соціального замовлення для виконання соціальних проектів, спрямованих на захист прав дітей.

— Чому пілотними містами проекту обрали Львів, Полтаву і Миколаїв?

— Це міста, в яких ми під час підготовки проекту побачили необхідний потенціал та напрацювання для його реалізації. Окрім того, вони представляють різні регіони України. У кожного з них свої особливості у сфері захисту дітей. Таким чином, реалізація проекту у цих трьох містах має стати початком для поширення інновацій у захисті прав дітей у інших містах відповідних регіонів. □

ПРОЕКТ ОРГАНІЗУВАВ ПОЇЗДКУ НА ВИСТАВКУ В ГАННОВЕРІ

Десять представників пілотних компаній фінансованого ЄС проекту «Підтримка розвитку ділової спроможності українських малих та середніх підприємств — міжнародний аспект» відвідали Німеччину. Поїздка мала назву «Торгова місія для компаній сектору машинобудування та устаткування, поєднана з торговою виставкою Subcontracting/Hannover Messe».

ЦЕЙ ПРОЕКТ ВПРОВАДЖУЄТЬСЯ КОМПАНІЄЮ WYG INTERNATIONAL (ВЕЛИКА БРИТАНІЯ) У КИЇВСЬКІЙ, ЛЬВІВСЬКІЙ І ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТЯХ. Він сприяє розвитку конкурентоздатності малих і середніх підприємств (МСП), надаючи консультативно-методологічну підтримку з питань експорту та залучення інвестицій.

Виставку в Ганновері відвідали представники компаній сектору машинобудування Харківської області. Вони мали нагоду презентувати свою діяльність на національному стенді. Також протягом трьох днів виставки відвідувачі провели понад 100 зустрічей.

— Усі українські компанії, що брали участь у заході в Ганновері, активно використовували можливості знайти нових бізнес-партнерів з ЄС, — підсумував головний експерт проекту Юрген Мендрітські.

Загалом, ця здійснена в рамках проекту зарубіжна місія поєднала відвідання торгової виставки, торгову місію для експортерів, торгову місію для компаній, які шукають інвесторів. Головна мета подібних заходів — допомогти МСП знайти потенційних замовників, інвесторів, встановити бізнесові зв'язки між українськими компаніями та компаніями ЄС.

— Наша компанія зацікавлена у співпраці з компаніями-дистрибуторами з Європи з метою збільшити продажі наших сучасних рішень у галузі нанотехнологій, — каже маркетинговий директор компанії «Сінта» Руслан Циганок. — Завдяки власному стенду компаній проекту ми могли проводити зустрічі з міжнародними партнерами, зацікавленими нашою продукцією, а також презентувати їм свої інвестиційні профайли.

— Експерти проекту організували для нас щодня дванадцять-чотирнадцять зустрічей. Було дуже корисно встановити комерційні зв'язки з компаніями Євросоюзу та підприємствами з інших країн, — розповіла директор «Інженерного бюро Авіаційного інституту» Ірина Чупова. □

СТВОРЕНА ДОВІДКОВУ СЛУЖБУ ДЛЯ СПОЖИВАЧІВ

У Києві відкрито всеукраїнську телефонну довідкову службу, що надаватиме споживачам консультації для розв'язання нагальних споживчих проблем. Вона підтримується громадською організацією «Центр споживчих ініціатив», створеною спільним проектом Євросоюзу і ПРООН «Спільнота споживачів та громадські об'єднання».

Телефон служби 8-703-111-0-111. Професійні консультанти зможуть допомогти людині захистити споживчі права. Що робити, коли вам відмовляють у поверненні товару? Які послуги вам мають надати в сервісному центрі? Де можна провести експертизу дефектного товару? Які документи ви маєте

отримати від виконавців послуг? У новоствореному call-центрі можна отримати відповіді на ці та інші запитання.

— Ми планували відкрити таку довідкову службу, до якої людина могла б телефонувати не для того, щоб поскаржитися на якусь споживчу проблему, а щоб отримати пораду щодо самостійного її вирішення, — каже менеджер проекту «Спільнота споживачів та громадські об'єднання» Клавдія Максименко. — Дуже сподіваємося, що люди користуватимуться цим цінним інструментом боротьби за свої споживчі права.

Довідкова служба працює з понеділка по п'ятницю з 9:00 до 18:00.

ГРОМАДА «ВІДРОДЖЕННЯ» ВІДРЕМОНТУВАЛА АМБУЛАТОРІЮ

У селі Красна Поляна Красногвардійського району Криму відбулося урочисте відкриття першого проекту місцевої громади, здійсненого в рамках всеукраїнського спільного проекту ЄС та Програми розвитку ООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду». Це — відремонтована та наново обладнана амбулаторія.

ЯК І ІНШІ СІЛЬСЬКІ ГРОМАДИ, МЕШКАНЦІ КРАСНОЇ ПОЛЯНИ МАЛИ БАГАТО ПРОБЛЕМ: ЖАХЛИВИЙ СТАН МІСЦЕВОЇ АМБУЛАТОРІЇ, ВІДСУТНІСТЬ ДИТЯЧОГО САДОЧКА, ПРОБЛЕМИ ЗІ ЗРОШЕННЯМ ПРИСАДИБНИХ ДІЛЯНОК — ПРИ ТОМУ, ЩО ЗОВСІМ БЛИЗЬКО ДНІПРОВСЬКИЙ КАНАЛ. Для вирішення їх вони об'єдналися у громаду, яку назвали «Відродження».

— Ми вирішили, що потрібно самим щось із цим робити, бо чекати на допомогу можна ще довго, — каже голова громади Борис Загірний. — Тому зібралися на схід села, постановили об'єднатися в громаду і, нарешті, долати одну проблему за іншою.

Першочерговою задачею мешканці Красної Поляни визначили ремонт амбулаторії. Почали збирати власні кошти і звернулись за допомогою до сільського голови та проекту «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду». Його співробітники допомогли об'єднатися та провели для громади низку тренінгів з організації фінансової діяльності, підготовки проектної пропозиції та виконання проекту.

Звісно, було дуже важко переконати людей повірити у свої сили. Але згодом односельчани зрозуміли, що багато чого зале-

жить від їх особистої участі і почали з ентузіазмом працювати. Наприклад, чоловіки після роботи купували й стелили лінолеум, мешканці самі зробили асфальтову доріжку перед входом до амбулаторії.

Всього громада збрала більше 12 тис. грн. Сільський голова підтримав ініціативу та забезпечив близько 70% фінансування з сільського бюджету на ремонт та обладнання амбулаторії. 35 тис. грн. надійшли з районного бюджету. 45 тисяч — від проекту «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду», їх використали на закупівлю медичного обладнання та частково на ремонт.

Тепер працівники амбулаторії з гордістю демонструють відремонтовані кабінети та нове обладнання. Вона має забезпечити швидше та якісніше надання медичних послуг населенню восьми сіл, що входять до Петрівської сільради. Наприклад, у амбулаторії тепер можна терміново зробити необхідні аналізи та звернутися до фахівців районної лікарні лише за діагнозом та рекомендаціями.

— Ця амбулаторія була просто в жахливому стані: холодно, темно, сирно... Люди замерзали за лічені хвилини! — каже головний лікар Красногвардійської районної лікарні Ми-

кола Вохмінцев. — Ми дуже вдячні медичному персоналу, який залишився працювати, адже багато лікарів позвільнялись і зараз ми відчуваємо проблеми з кадрами. Але сподіваємося, що тепер буде чимало бажаючих працювати у такій зразковій амбулаторії. До того ж сільський голова обіцяє посприяти, щоб заробітна платня була достойною.

Тепер, по завершенні ремонту амбулаторії, громада продовжуватиме підтримувати її зі своїх внесків. Щомісяця люди здаватимуть по 3 гривні, 50 копійок з яких йтиме на так званий фонд амбулаторії. Завдяки йому закуповуватимуть необхідні медикаменти, обладнання, канцелярські товари для медичних працівників.

А громада «Відродження» не збирається зупинятися на досягнутому. На нещодавніх зборах мешканці обговорили наступні пріоритети з розвитку села. Голоси розділилися між відновленням дитячого садочка та встановленням системи зрошення.

Детальніше про організацію громади «Відродження» можна дізнатись на сторінці http://cba.org.ua/Participant/ARC/arc_13.aspx, інформація про мікро-проект за адресою: http://cba.org.ua/MicroProject/ARC/ARC_02.aspx. □

НАГОРОДЖЕНО ПЕРЕМОЖЦІВ ШКІЛЬНОГО СПОЖИВЧОГО КОНКУРСУ

На початку травня спільний проект Євросоюзу та ПРООН «Спільнота споживачів та громадські об'єднання» провів церемонію нагородження переможців 1-го Всеукраїнського конкурсу для школярів «Молодь тестує якість» та «Зелене споживання»

ПРОЕКТ ПРОВІДИВ КОНКУРС СПІЛЬНО З МІНІСТЕРСТВОМ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ, МІНІСТЕРСТВОМ ОСВІТИ АР КРИМ, УПРАВЛІННЯМИ ОСВІТИ І НАУКИ ОБЛАСНИХ, КИЇВСЬКОЇ ТА СЕВАСТОПОЛЬСЬКОЇ МІСЬКИХ ДЕРЖАВНИХ АДМІНІСТРАЦІЙ. Партнерами виступили Фонд з питань тестування товарів Stiftung Warentest (Німеччина, Берлін) та Світова Конфедерація споживчих організацій Consumers International (Велика Британія, Лондон).

Попри те, що в Європі конкурси з юнацького споживчого тестування проводять уже десятиріччя, в Україні таке відбулося вперше. Його проведенню передувало впровадження до програми середніх загальноосвітніх шкіл курсу «Основи споживчих знань», що прищеп-

люватиме учням 1—12 класів базові навички споживчої культури. Конкурс «Молодь тестує якість» мав на меті підвищити обізнаність шкільної молоді в питаннях реалізації прав споживачів, формувати навички орієнтації на сучасному ринку товарів та послуг, сприяти вихованню грамотної споживчої поведінки та культури.

Конкурс проводився з 20 лютого до 20 квітня у загальноосвітніх, професійно-технічних та позашкільних навчальних закладах України незалежно від типу, форми власності та підпорядкування.

Компетентне журі, що складалося з представників Міністерства освіти та науки України, громадських споживчих організацій та ЗМІ виходячи з креативності, ґрунтовності та ак-

туальності теми визначили 6 переможців у 2 номінаціях: «Зелене споживання» для учнів 12–14 років (7–8 класи) та «Молодь тестує якість» школярів 15–17 років (9–11 класи).

Загалом на конкурс надійшло понад 700 робіт. Теми-переможці торкалися порівняльного тестування закладів для проведення днів народжень, якості маркерів та віртуальних банків рефератів. Юні конкурсанти також надали пропозиції щодо подальшого використання автомобільних шин, утилізації батарей від мобільних телефонів, екологічності шкільного приладдя тощо.

Окрім типово дитячих тем — як от якість ласощів: шоколаду, чипсів, жувальних гумок — учасники переймалися питаннями безпеки та якості різноманітних продуктів харчування, харчових добавок, косметичних виробів, посуду з полімерів та багатьох інших тем. У секторі послуг школярі дослідили транспорт, перукарні, шкільні їдальні, публічні бібліотеки та навіть послуги туалетів у місті.

Окрім основних 6 призових місць на увагу заслуговують додаткові номінації, що були виокремлені в ході перегляду робіт: «Найспортивніший тест» за тестування гальм для гірських велосипедів, «За споживчу вимогливість» за тест якості лаків для нігтів, «За краще екодетективне розслідування» — дослідження що стосувалось упаковки та побутових відходів та інші. ■

ПРОЕКТ З КОСМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ВІДЗНАЧИВ ПЕРШУ РІЧНИЦЮ

Було підбито підсумки першого року реалізації проекту «Прискорення українсько-європейського співробітництва у космічній сфері». Зробили це на спільному засіданні Національного космічного агентства України та Головного держслужби за участі Голови Представництва Єврокомісії в Україні Жозе Мануеля Пінту Тейшейри, послаів Франції Жака Фор та Німеччини Ганса-Юргена Гаймзютта.

Унікальність проекту полягає в тому, що він став першим у рамках програми Twinning, який реалізується в космічній галузі. ЄС ви-

ділив на цей проект 1,5 млн євро. Реалізацію його здійснює консорціум у складі Національного центру космічних досліджень Франції, Німецького космічного агентства та Федерального міністерства економіки і технологій Німеччини. Протягом року 38 європейських експертів, які представляють адміністративну структуру космічної галузі ЄС, здійснили 32 експертні візити, провели 15 підготовчих зустрічей, 18 семінарів та тренінгів, на кожному з яких були присутні від 20 до 80 українських фахівців. Також експерти представили серію експертних звітів.

У рамках проекту було проведено заходи, спрямовані на підвищення кваліфікації та обмін досвідом. Зокрема, організовано три навчальні семінари з питань застосування європейських норм та стандартів на підприємствах та в організаціях космічної галузі, проведено міжнародний семінар з питань супутникової навігації та дві міжнародні конференції з питань глобального моніторингу земної поверхні тощо. Також фахівці НКАУ відвідали Німецький аерокосмічний центр та національні відділення Європейського космічного агентства.

ВИБОРИ ДО ЄВРОПАРЛАМЕНТУ ПРОВОДЯТЬ НА ПРОПОРЦІЙНІЙ ОСНОВІ

На початку червня у ЄС відбудуться чергові вибори до Європейського Парламенту. Кожна країна — член Євросоюзу має свої особливості їх проведення, водночас є спільні для всіх засади.

Вони визначаються актом про вибори від 20 вересня 1976 року. Хоча його положення мають рекомендаційний характер, більшість з них включено до національних виборчих законодавств країн-членів.

Зокрема, Актом передбачено, що формулює Європарламент безпосередньо громадяни держав ЄС на основі пропорційного представництва політичних партій. Країнам-членам дозволено самим визначити рівень прохідного бар'єру, однак він може перевищувати 5% голосів виборців, що взяли участь у голосуванні. Кожна країна має у Європейському Парламенті певну кількість голосів, яка відповідає чисельності населення (див. таблицю). Усього буде обрано 785 депутатів.

Право бути обраними до Європарламенту мають громадяни, які досягли передбаченого національним законодавством віку і не обмежені у виборчих правах. При цьому законодавством країни, в якій проживають кандидати — громадяни інших держав ЄС, мають бути встановлені однакові вимоги для всіх претендентів на місця у Європейському Парламенті незалежно від їхнього громадянства або походження.

Актом визначено також перелік посад, обіймання яких є підставою для припинення депутатських повноважень у Європарламенті. Так, не дозволяється суміщення мандату з посадами в інших органах ЄС (Раді, Єврокомісії тощо), а також зі службою в структурах виконавчої влади будь-якої держави Союзу.

Кожна країна має свої особливості на виборах до Європарламенту. Наприклад, в Австрії виборець може голосувати за списки політичних партій чи блоків, а також за окремих кандидатів у цих списках. Прохідний бар'єр становить 4%. Партії, що беруть участь у регіонах, повинні відшкодувати державі витрати, пов'язані з друком виборчих бюлетенів. Ефірний час для агітації розподіляється між партіями на телебаченні й радіо пропорційно кількості місць у Національній Раді — нижній палаті національного парламенту. Участь у виборах до Європарламенту не є обов'язковою.

Водночас у Бельгії за законом громадянин повинен взяти участь у виборах, а виборчий бар'єр не застосовується взагалі. Право голосу отримує громадянин з 18-річного віку, право бути обраним — з 21-річного. Кан-

дидат має володіти мовою тієї національної меншини, яка проживає на території округу, від якого він чи вона балотується до Євро-

парламенту (французькою, фламандською чи німецькою). Вибори до Європарламенту проводяться одночасно з виборами до Пала-

ти представників національного парламенту, Сенату та регіональних представницьких органів Бельгії. Голосування бюлетенями триває з 8 години ранку до 1 ночі, а електронне — з 8 ранку до 3 ночі.

Сам Європарламент ще з початку квітня проводить агітаційну кампанію, підкреслюючи важливість майбутніх виборів і закликаючи громадян взяти в них участь. У країнах-членах було розміщено білборди, виготовлені різними мовами ЄС берлінською рекламною компанією Scholz & Friends Group (один з них на фото). Адже традиційною проблемою виборів до Європарламенту є низька явка. На виборах 2004 року вона становила в середньому по ЄС 45%, але у Словаччині на дільниці тоді прийшло лише 17% виборців, у Польщі — 20%. ■

Країна	Кількість місць	Країна	Кількість місць
Німеччина	99	Австрія	17
Франція	72	Болгарія	17
Велика Британія	72	Фінляндія	13
Італія	72	Данія	13
Польща	50	Словаччина	13
Іспанія	50	Литва	12
Румунія	33	Ірландія	12
Нідерланди	25	Латвія	8
Бельгія	22	Словенія	7
Греція	22	Мальта	6
Чехія	22	Естонія	6
Угорщина	22	Люксембург	6
Португалія	22	Кіпр	5
Швеція	18		

ПРЕЗИДЕНТ ЄВРОКОМІСІЇ НАЗВАВ ГОЛОВНЕ ДЛЯ ПРОТИДІЇ КРИЗИ

У квітні в Лондоні відбувся саміт двадцяти найпотужніших країн світу (G20), участь в якому узяв і Президент Європейської Комісії Жозе Мануель Баррозу. Найзначнішим результатом форуму стало рішення про виділення на подолання глобальної кризи 1,1 трильйона доларів США. Безперечно, не менше важливою була сама дискусія, обмін думками. Очільник Єврокомісії взяв у ній активну участь.

Недавно Жозе Мануель Баррозу отримав титул почесного доктора Університету Томаша Бата в чеському місті Зліні.

— «Велика двадцятка» не поборе цю кризу протягом ночі, — заявив Жозе Мануель Баррозу у своїй промові. — Але вона може й повинна суттєво впливати на ситуацію. Вперше з початку економічної кризи світ працює разом. Європейський Союз подає приклад, і є гуртування довкола його спільної позиції. Сьогодні ми маємо унікальну можливість переструктурувати глобалізацію.

На думку керівника Єврокомісії ключем до економічного відновлення є збільшення світового попиту. А попит означає зайнятість — отже, робочі місця є «нашим першим пріоритетом». Він назвав п'ять ключових для лондонського саміту аспектів:

— По-перше, світова координація фінансових стимулів. По-друге, для створення стійкого попиту нам потрібні довірчі стимули: це вимагає дуже амбітних реформ фінансових ринків. По-третє, потрібні стимули з глобального управління, які відповідали б вимогам XXI століття. По-четверте, потрібні торговель-

ні стимули — не може бути економічного відновлення без чесного діалогу з країнами, що розвиваються. По-п'яте — згуртування в боротьбі зі змінами клімату. Отже, дуже важливо мати цю ідею: стимули щодо попиту, довіри, глобального управління, торгівлі й допомоги з розвитку.

Жозе Мануель Баррозу також застеріг від «деглобалізації» світової економіки. На його думку, світу зараз потрібна краща глобалізація, з глобальними правилами реагування на зміни в економічному, технологічному та фінансовому секторах.

— Ми в ЄС добре підготовлені, щоб висувати пропозиції щодо такого роду глобалізації, — заявив Президент Єврокомісії. — На останній Європейській Раді Євросоюз виробив спільну позицію до цього саміту «двадцятки». Ми можемо й будемо залучати наших партнерів задля створення робочих місць для людей і благополуччя тут, у Європі. □

ВИЗНАЧЕНО ПРИНЦИПИ НАДАННЯ ДОПОМОГИ НА РОЗВИТОК

Відразу після саміту «великої двадцятки» (G20) Європейська Комісія оприлюднила Повідомлення щодо кроків, які ЄС має здійснювати для допомоги в умовах кризи країнам, що розвиваються. Затвердження планів щодо такої допомоги було одним із результатів зустрічі G20.

— Європа стала лідером у здійсненні планів, які G20 намітила для чесного й сталого економічного відновлення для всіх, включаючи країни, що розвиваються, — заявив з нагоди оприлюднення Повідомлення Президент Європейської Комісії Жозе Мануель Баррозу. — Загальний вплив нинішнього спаду на наших партнерів стає очевидним тільки зараз. Найменш відповідальні за фінансову кризу, зазнають найбільшого удару з її боку. ЄС нині надає допомоги більше за всіх у світі і наרוшує її обсяги. Я казав на зустрічі G20 і кажу знову: криза не може бути використана як причина відходу від наших обіцянок щодо рівня допомоги на розвиток.

Висловлене у Повідомленні бачення Єврокомісії щодо підтримки країн, що розвиваються, таке.

По-перше, Євросоюз повинен дотримуватися взятих раніше зобов'язань. Його допомога на розвиток зросла в 2008 році до 49 млрд євро, що еквівалентно 0,4% сукупного валового внутрішнього продукту країн ЄС. Цей обсяг заплановано збільшити до 69 млрд у 2010 році — 0,56% ВВП Союзу (такою є обіцянка ЄС, дана на саміті «великої вісімки» в 2005 році). Єврокомісія також пропонує використовувати допомогу ЄС таким чином, щоб сприяти залученню грошей з інших фондів, зокрема від Європейського інвестиційного бан-

ку. У Брюсселі вважають, що кожне витрачене ЄС на допомогу євро має принести 5 євро приватних інвестицій.

По-друге, Союз повинен перефокусувати свої зобов'язання щодо надання допомоги на найуразливіші країни, зокрема Африки, тихоокеанського і карибського регіонів. Передбачено механізм, що компенсує втрати країн при скороченні надходжень від їхнього експорту.

Зрештою, Союз має працювати над ефективністю надання допомоги на розвиток, слугуючи цьому моделлю для інших країн. Відповідно до досліджень Європейської Комісії, завдяки ефективнішому застосуванню допомоги можна було б вивільнити 7 млрд євро. □

ВІДБУВСЯ ТИЖДЕНЬ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

У травні в 35 країнах Європи вперше пройшов Тиждень малого та середнього бізнесу. Головна мета його — популяризація підприємництва та підвищення поінформованості громадян про можливу для їхнього бізнесу підтримку.

З нагоди Тижня малого та середнього бізнесу делегація представників МСП відвідала інституції ЄС. На фото: під час зустрічі з Комісаром ЄС з питань конкуренції Нілі Кроес (четверта справа у правому ряду).

ЦЕ ОДИН ІЗ ЗАХОДІВ, СПРЯМОВАНИХ НА ВПРОВАДЖЕННЯ АКТУ ПРО МАЛИЙ БІЗНЕС: ВСЕОСЯЖНОЇ ПРОГРАМИ ЄС ТА КРАЇН-ЧЛЕНІВ У СФЕРІ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ.

— Єврокомісія разом із країнами-членами наполегливо працювала над покращенням умов для малих компаній, — заявив Віце-президент ЄК Гюнтер Ферхойген. — Якщо і є вихід з нинішнього економічного спаду, то це креативність малих та середніх підприємств, їхня гнучкість та здатність до віднайдення рішень. Разом ми вже досягли певних зрушень. Але треба рухатися далі. Нам потрібно більше МСП, оскільки вони є рушійною силою для економічного зростання та створення нових робочих місць.

З часу призначення у 2004 році нинішнього складу Єврокомісії, спрямована на розвиток малого та середнього бізнесу політика постійно прогресувала. Серед досягнень: закріплення стратегії пріоритетної підтримки малих підприємств – принцип «Think Small First» («Найперше думай про мале»), зменшення адміністративного тягаря, оновлені правила надання державної допомоги, які полегшують доступ МСП до державного фінансування для проведення навчання, здійснення науково-технічних розробок, захисту довкілля та інших цілей.

Крім того, для заохочення підприємців-початківців і громадян, які планують розпочати підприємницьку діяльність, на початку 2009 року було засновано загальноєвропейську програму обміну «Erasmus для молодих підприємців». □

КРАЇНАМ-ЧЛЕНАМ ПОВЕРНУТЬ З БЮДЖЕТУ ЄС НЕВИТРАЧЕНІ КОШТИ

Приблизно 1,5% бюджету ЄС 2008 року залишилися невитраченими. Це 1,79 млрд євро зі 115 млрд 771 млн.

ТЕПЕР КОШТИ БУДУТЬ ПОВЕРНЕНІ КРАЇНАМ-ЧЛЕНАМ ПРОПОРЦІЙНО ДО ЇХНІХ ВНЕСКІВ. Причому 1,5% є досить незначною сумою порівняно із залишками попередніх років. Наприклад, 2001-го на кінець року залишилися аж 16% бюджету.

— Кожне виплачене в бюджет ЄС євро враховано і низький рівень залишків у фондах у 2008 році демонструє, що гроші не лежать без діла, — прокоментувала це Комісар ЄС з питань фінансового програмування і бюджету Далія Грибаускайте.

Нижче в таблиці подаємо інформацію щодо сум, які будуть повернені країнам-членам. □

Країна	Залишок з бюджету 2008 (млн євро, цифри округлено)
Бельгія	49.7
Болгарія	5.0
Чехія	20.7
Данія	34.4
Німеччина	356.7
Естонія	2.5
Ірландія	23.6
Греція	35.2
Іспанія	153.2
Франція	280.1
Італія	222.7
Кіпр	2.4
Латвія	3.5
Литва	4.7
Люксембург	4.3
Угорщина	14.5
Мальта	0.8
Нідерланди	84.3
Австрія	40.3
Польща	52.4
Португалія	23.0
Румунія	19.9
Словенія	5.2
Словаччина	9.1
Фінляндія	27.5
Швеція	49.9
Велика Британія	270.7
Усього	1 796

ЄВРОКОМІСІЯ ПРИЙМАЛА КОНФЕРЕНЦІЮ З ДОПОМОГИ СОМАЛІ

Східноафриканська країна Сомалі опинилася в останні місяці в центрі світової уваги через регулярні випадки захоплення тамтешніми піратами суден. Однак така ситуація має свої глибинні причини, насамперед значну бідність у цій країні. Європейська Комісія приймала у квітні у Брюсселі міжнародну конференцію з питань допомоги на підвищення безпеки в Сомалі.

Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу і Генеральний секретар ООН Бан Кі-Мун.

— Нещодавні напади з боку піратів — це сигнал пробудження для міжнародної спільноти. Проте не слід вважати єдиною відповіддю на нього військову інтервенцію, — заявив Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу. — Це лише черговий симптом глибокого сімнадцятилітнього занепаду держави Сомалі. Тому підтримка май-

бутньої безпеки Сомалі стає дедалі важливішою. Єдине реальне та життєздатне рішення — це допомога Сомалі зсередини, через об'єднання міжнародних зусиль та підтримку нового уряду країни у його прагненнях збудувати безпеку, мир та стабільність у країні.

Конференція була надзвичайно успішною: донори заявили про готовність надати допомогу на загальну суму 213 млн доларів. З них 72 млн євро, тобто 100 млн доларів, пообіцяла Європейська Комісія.

Президент Сомалі Шаріф Шейх Амед подякував міжнародному співтовариству і пообіцяв зробити все необхідне для покращення ситуації у країні — в тому числі шляхом проведення переговорів для відновлення порозуміння в сомалійському суспільстві.

Генеральний секретар ООН Бан Кі-Мун висловив сподівання, що конференція дасть можливість покращити безпеку в самому Сомалі і поблизу сомалійського узбережжя.

— Але я — реаліст. Розумію, що мир і стабільність не можуть з'явитися в один день, — сказав він.

У фінальному комюніке конференції також зазначається, що двем країнам слід відкритися для всіх, хто хоче сприяти забезпеченню миру та стабільності в Сомалі. У документі висловлюється також сподівання щодо організації у майбутньому ще однієї конференції донорів для відновлення та розвитку країни.

Сомалі вже давно отримує підтримку Євросоюзу в рамках його підходів, спрямованих на гуманітарну допомогу, розвиток та зміцнення безпеки. Єврокомісія за 2008–2013 роки планує виділити на це 215,4 млн євро. □

ПРАВА ЛЮДИНИ ЗАЛИШАЮТЬСЯ КЛЮЧОВИМИ У ВІДНОСИНАХ З МОЛДОВОЮ

Європейський Союз пильно відстежував квітневі події в Молдові. Після проведення у країні парламентських виборів розпочалися масові демонстрації, учасники яких вимагали скасування результатів перегонів. Не обійшлося без насилля.

У кінці квітня ситуацію в Молдові розглянув на своєму засіданні Європарламент. Під час дискусії виступив Комісар ЄС з питань розширення Оллі Рен.

Він нагадав висновки місії ОБСЄ зі спостереженнями за виборами: вони пройшли загалом у «плюралістичному середовищі», водночас виборцям не було запропоновано «значного політичного вибору». Були й важливі недоліки, увагу на які Єврокомісія звертала ще до виборів: надмірне адміністративне втручання, недостатня повага до свободи вис-

ловлювань та доступ партій до медіа, загальний брак суспільної довіри до процесу.

Щодо післявиборчих демонстрацій і зіткнень, то Комісія тоді рішуче засудила надмірне використання сили й закликала всіх зупинити підбурювальну риторику та насилля.

— Повага до прав людини залишається ключовою умовою для подальшого розвитку наших відносин з Молдовою, — заявив перед європарламентарями Оллі Рен. — Дуже важливо, щоб усі звинувачення щодо серйозного порушення цих прав силовими структурами були швидко й ретельно розслідувані. У разі їх підтвердження винні мають постати перед судом... Молдова постійно висловлює бажання поглибити відносини з Європейським Союзом. Нинішня криза є тесною на її рішучість у цьому.

Оллі Рен привітав те, що Румунія утрималася від аналогічних кроків через запровадження Молдовою віз для румунських громадян і оголошення «персоною нон грата» румунського посла.

— Ситуація викликає глибоке занепокоєння, але ми не повинні втрачати бачення ширшої картини, — заявив також Комісар. — Ключем для процвітання й стабільності Молдови є поглиблення її відносин з Європейським Союзом... Вона є нашим сусідом. Ми цілком свідомі європейських прагнень Молдови. Тому дуже важливо, щоб ми залишалися з молдовським народом сьогодні й працювали разом не лише для подолання викликів, що постали у виборчий період, але також таких, що виникли у результаті глобального фінансового та економічного спаду.

«МИ МАЄМО БУТИ ЧЕМПІОНАМИ ТРЕТЬОЇ ІНДУСТРІАЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ»

Дослідження та розвиток — одна із найважливіших нині сфер діяльності Євросоюзу. Саме від успіху в ній багато в чому залежить майбутнє Європи. Про це йдеться в інтерв'ю, яке дав сайту EurActiv Slovakia Комісар ЄС з питань науки й досліджень Янеж Поточнік.

— Як впливає нинішня фінансово-економічна криза на європейську сферу досліджень і розвитку та на науку в ЄС загалом?

— Європейський план з економічного відновлення містить визнання Єврокомісією того факту, що інвестиції в дослідження та інновації є інвестиціями в майбутнє Європи. Наша точка зору така: має місце серйозна криза, але з неї є вихід, і дослідження та інновації — частина його.

Єврокомісія пропонує сфокусуватися на так званих «розумних» інвестиціях в дослідження в секторах з високим потенціалом для розвитку чистих технологій. Ми започаткували три інноваційні ініціативи: «Європейські енергоефективні будівлі», «Європейські зелені автомобілі» та «Заводи для майбутнього». Вони працюють як партнерство між державними структурами й бізнесом. Ідея полягає в тому, що держструктури орієнтують бізнес і створюють для нього стимули щодо інвестицій у ключові дослідницькі сфери.

— Які фінансові ресурси наявні для підтримки таких ініціатив?

— Вони значні. 1,2 мільярда євро буде виділено на дослідження в рамках програми «Заводи для майбутнього», по мільярду — на «Європейські енергоефективні будівлі» та «Європейські зелені автомобілі».

Три ініціативи є потужним інструментом для збільшення дослідницьких зусиль у великі сектори промисловості. Такий скоординований підхід має багато переваг. Наприклад, промисловість може відіграти провідну роль у визначенні стратегічних пріоритетів та здійсненні досліджень. Стабільний і передбачуваний бюджет буде забезпечувати безперервність процесу та дозволить промисловості виробити надійні, довготермінові інвестиційні плани.

— Лісабонською стратегією передбачено, що до 2010 року на дослідження й розвиток в ЄС має виділятися 3% його сукупного ВВП. Ця мета все ще реальна чи вже «померла»?

— Ця мета реальна. Більше того — зараз це потрібніше, ніж будь-коли. Цілі, які виписали 2002 року глави держав і урядів для ЄС, актуальні досі. Ми повинні будувати більш конкурентну, низьковуглецеву економіку. Щоб досягти цього потрібні масивні стратегічні інвестиції в дослідження, водночас суттєвими є

також освіта й інновації. Звісно, ухвалена 2002 року цифра 3% є середньою. Ми усвідомлюємо, що не можемо вимагати однакових зусиль від усіх країн-членів. Середній показник по ЄС нині далекий від 3% — в 2007 році Союз інвестував в дослідження й розвиток лише 1,84% свого ВВП. Отже, існує дуже висока ймовірність того, що ми не зможемо досягти виділення 3% ВВП на дослідження до 2010 року. Однак я переконаний, що мета залишатиметься на порядку денному. Нині криза і, можливо, інвестиції бізнесу в дослідження зменшаться. Тому важливіше ніж будь-коли збільшити державні витрати.

— Фінляндія, наприклад, збільшила фінансування досліджень в часи кризи. Чи є ще в ЄС подібні приклади?

— Фінляндія винесла уроки з економічної кризи, яку вона пережила у 1990-х. Стратегічні інвестиції, особливо в інформаційні та комунікаційні технології, в дослідження й розвиток довели успішність. Тепер Фінляндія, а також Швеція, Норвегія, Данія та Ісландія проголосили, що використовуватимуть подібний рецепт і в нинішній кризі. Деякі інші країни-члени теж обрали такий шлях. Іспанія, наприклад, має намір збільшити інвестиції в повновольовальну енергетику, біотехнології та в такі науки, як біологія, біохімія, імунологія, генетика, екологія тощо. Франція збирається звільнити від оподаткування інвестиції в дос-

лідження й розвитку. Чисті технології, біотехнології, нанотехнології є надзвичайно важливими для економіки — такими, якими інформаційні та комунікаційні технології були у 1990 роках. ЄС не повинен втрачати цю можливість. Ми маємо бути чемпіонами третьої індустріальної революції — зеленої. □

БРЮССЕЛЬ ПРОПОНУЄ ПОДВОЇТИ ІНВЕСТИЦІЇ В ПЕРЕДОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Єврокомісія оприлюднила план з розвитку досліджень, які стосуються, на перший погляд, досить фантастичних речей. Надпотужні для обрахунків комп'ютери або такі, що імітують мозок людини, керовані думкою інвалідні коляски, роботи-компаньйони — ось на що націлюються у Брюсселі.

Більші інвестиції в такі дослідження та належне співробітництво всередині ЄС — ці два компоненти дозволять Європі стати лідером у перетворенні яскравих ідей на реальні технології. До 2015 року Брюссель

пропонує подвоїти фінансування подібних досліджень на національному та європейському рівнях. Приклад подає сама Єврокомісія, яка збільшить власні інвестиції з нинішніх 100 млн євро на рік до 170 млн до 2013-го.

— Європа повинна діяти інтенсивно й сміливо, особливо в часи кризи, — заявила Комісар ЄС з інформаційного суспільства і медіа Вівіан Редінг. — Дослідження дають в результаті інновації, які є ключем для конкурентності Європи на тривалу перспективу.

«БУДІВНИЦТВО «НАБУККО» РОЗПОЧНЕТЬСЯ 2011 РОКУ»

Січневі проблеми з постачанням газу до Євросоюзу ще раз підкреслили важливість диверсифікації джерел постачання енергоносіїв в ЄС та їхніх маршрутів. Одним із найперспективніших називають проект «Набукко» (назва походить від імені, яке колись італійці дали царю Вавилону Навуходоносору). Це має бути магістральний газопровід довжиною 3,3 тис. км з Центральної Азії до Євросоюзу, насамперед Австрії та Німеччини. Будуватиме газогін консорціум у складі австрійської, турецької, болгарської, румунської, угорської та німецької компаній.

НЕДАВНО НА САЙТІ WWW.EURACTIV.COM БУЛО РОЗМІЩЕНО ІНТЕРВ'Ю З УПРАВЛЯЮЧИМ ДИРЕКТОРОМ КОМПАНІЇ NABUSSO GAS PIPELINE INTERNATIONAL РЕЙНГАРДОМ МІТЧЕКОМ. ПОДАЄМО З НЕЗНАЧНИМИ СКОРОЧЕННЯМИ.

— Чому проект «Набукко» досі продовжує існувати лише на папері?

— «Набукко» буде інфраструктурою з труб та компресорних станцій, через які до Європи транспортуватиметься велика кількість газу з Центральної Азії та Близького Сходу. Нам необхідно добре підготуватися до будівництва, а це потребуватиме часу, оскільки проект складний. Я очікую, що в червні буде підписано відповідну міжурядову угоду.

Січнева криза, під час якої було припинено постачання газу з Росії, покращила ставлення до цього проекту. З координацією Європейської Комісії, ми рухаємося до компромісу — проекту згаданої угоди, фінальний варіант якого буде готовий у травні. Зокрема, ведемо переговори з Туреччиною щодо синхронізації її законодавства з європейським, і це затримує процес. Хоча протягом кількох минулих місяців було досягнуто суттєвого прогресу.

Майбутнє підписання угоди створить умови для визначення маршруту проходження газогону територією країн — учасниць проекту, а також для підготовки оцінки впливу на довкілля.

— Як ви збираєтеся досягти угоди з Туреччиною, яка пов'язує свою участь у проекті з набуттям членства в ЄС і взагалі хоче відігравати в «Набукко» більшу роль?

— З реалізацією «Набукко» турецька газотранспортна система з'єднається з європейською. Проект збільшить безпеку поставок газу та їхню диверсифікацію, а також ліквідність газового ринку, дозволить транспортування газу не лише зі Сходу на Захід, а й у протилежному напрямку.

— З якими ризиками стикається проект?

— Вони носять технічний характер, а також пов'язані з питаннями власності й термінами реалізації проекту. Але наша компанія має необхідні засоби для мінімізації ризиків.

— На минулій Європейській Раді на реалізацію «Набукко» було виділено 200 млн євро, але Німеччина наполягла, щоб до кінця 2010 року всі фінансовані ЄС проекти, включаючи цей, досягли конкретних результатів. Що це має означати у вашому випадку?

— Зараз через кризу світова економіка уповільнюється. Тому план ЄС з економічного відновлення націлюється на проекти, що принесуть результати на коротку та середню перспективу, матимуть вплив на економіку та промисловість відповідних країн. Ми плануємо досягти таких результатів.

До кінця цього року ми плануємо почати реалізацію інженерних операцій через замовлення труб і компресорних станцій. Реальне будівництво газогону почнеться в 2011 році. Поки що тривають переговори щодо залучення коштів.

— Москва і Тегеран кажуть, що «Набукко» не має сенсу без газу з Ірану. Це так?

— Найбільша перевага «Набукко» в тому, що він зав'язаний на постачаннях з кількох джерел — не лише іранських чи російських. У довгостроковій перспективі ми очікуємо постачання іранського газу. Можливими є також поставки з Іраку та Єгипту, хоча для цього потрібна політична стабільність. Азербайджан і Туркменістан теж можуть скористатися перевагами цього проекту, якщо в Каспійському регіоні будуть створені гарні умови для інвестицій.

— Чи може «Газпром» взяти участь у проекті?

— Ціллю проекту є диверсифікація джерел газу і маршрутів його постачання. Нинішні учасники «Набукко» мають ресурси, новітні технології й великі ринки в Європі. Участь «Газпрому» не була на порядку денному. Хоча ми розіслали запрошення всім виробникам газу і не маємо наміру виключати участь будь-кого.

«Газпром» може бути одним із таких. Адже Росія залишатиметься серед головних постачальників газу в Європу на наступні кілька років.

«Набукко» є проектом з транспортування газу. Споживання його в Європі зростає, конкуренція між продавцями посилюється.

— Як може вплинути на реалізацію проекту криза?

— В умовах кризи газовий ринок зменшується. Але прогнози свідчать, що у довгостроковій перспективі споживання газу в Європі зростатиме. Ми провели переговори щодо залучення коштів з Європейським інвестиційним банком та Європейським банком реконструкції й розвитку, з кредитними експортними агенціями. Недавно президент ЄІБ Філіп Майштадт оголосив, що банк готовий фінансувати 25% проекту — понад 2 млрд євро. Кредитні агенції також готові взяти участь. □

КИТАЙ ЛІДИРУЄ ЗА КІЛЬКІСТЮ НОТИФІКАЦІЙ СИСТЕМИ RAPEX

У 2008 році на 16% зросла кількість небезпечних для споживачів товарів, вилучених з ринку ЄС. Відповідні дані наведені в щорічній доповіді Єврокомісії, присвяченій діяльності системи RAPEX, завданням якої і є виявляти брак.

СИСТЕМА ЯВЛЯЄ СОБОЮ СПІЛЬНУ ДЛЯ КРАЇН ЄС БАЗУ ДАНИХ, КУДИ СПРЯМОВУЄТЬСЯ ІНФОРМАЦІЯ ПРО НЕБЕЗПЕЧНІ ТОВАРИ — ТАК ЗВАНІ НОТИФІКАЦІЇ. ТОРІК БУЛО ОТРИМАНО 1866 ТАКИХ ПОВІДОМЛЕНЬ, ТОДІ ЯК 2007-ГО — 1605.

— Доповідь шле чіткий сигнал — не може бути компромісу, якщо йдеться про безпеку, — заявила на презентації документа Комісар ЄС у справах захисту споживачів Мерлена Кунева. — Найбільшим викликом на 2009 рік є довести, що безпека товарів не є другорядною під час економічної кризи, що бізнес продовжує виконувати зобов'язання щодо споживачів і що країни-члени виділяють достатні ресурси на ці цілі. Безпека не є розкішшю. Навпаки, в часи економічної кризи, коли ціни стають дуже важливим фактором для споживачів, нам треба збільшити зусилля й залишатися надзвичайно прискіпливими.

Загальне число поширених через RAPEX нотифікацій зростає з року в рік, засвідчуючи ефективність цієї системи. 2004 року, коли Директиву з безпеки товарів запровадили в національні законодавства, до RAPEX надійшло лише 468 повідомлень. Єврокомісія вважає збільшення числа нотифікацій і зростання спроможності системи результа-

том ефективнішого застосування законодавства з безпеки товарів споживання національними органами, поглиблення співробітництва ЄС з третіми країнами, збільшення інвестицій з метою усвідомлення свого обов'язку бізнесом.

Найбільше нотифікацій надійшло торік з Німеччини — 205, або 13% від усієї кількості. На другому місці Іспанія — 163 (11%), далі Словаччина — 140 (9%), Греція — 132 (9%) та Угорщина — 129 (8%).

Серед бракованих товарів лідирують дитячі іграшки (на фото) — 498 нотифікацій, або 32% від усієї кількості. На другому місці електроприлади — 160 нотифікацій (10%). На третьому — одяг, текстиль та модні аксесуари — 140 (9%).

Під особливою увагою перебуває продукція, вироблена в Китаї (включаючи Гон-Конг). І не даремно — її стосується 59% всіх минулорічних нотифікацій, тобто 909. В Єврокомісії це пояснюють низкою факторів — збільшенням обсягів імпорту з Китаю, ретельнішим наглядом з боку національних органів країн ЄС та ефективнішим співробітництвом між Союзом та Китаєм в царині безпеки імпортованих з цієї держави товарів.

Нотифікована продукція виробництва самих країн ЄС становить 13% всіх нотифіка-

цій (313). Серед них — 82 повідомлення про неякісні товари з Німеччини, 57 — з Італії, 30 — з Франції та 23 — з Британії. □

ЄВРОКОМІСІЯ І МОБІЛЬНІ ОПЕРАТОРИ СПІВПРАЦЮЮТЬ ЗАДЛЯ БЕЗПЕКИ ДІТЕЙ

Європейська Комісія закликала операторів мобільного зв'язку продовжувати здійснення кроків, спрямованих на покращення безпеки дітей під час використання ними мобільних телефонів.

ЗА СТАТИСТИКОЮ, КОРИСТУЮТЬСЯ НИМИ НИЖЕ 50% ДЕСЯТИРІЧНИХ ЄВРОПЕЙЦІВ, 87% ТРИНАДЦЯТИРІЧНИХ ТА 95% ШІСТНАДЦЯТИРІЧНИХ.

При цьому 50% батьків побоюються, що через мобільники їхні діти можуть отримати вільний доступ до відвертих знімків та іншої продукції, призначеної для дорослої аудиторії.

У лютому 2007 року завдяки зусиллям Єврокомісії 26 операторів мобільного зв'язку підписали загальноєвропейський документ, який регламентує діяльність компаній щодо забезпечення дітей від подібних речей. Не-

щодавно оприлюднена доповідь Асоціації GSM свідчить, що ті зусилля вже принесли певні результати. Розроблені на основі загальноєвропейських домовленостей національні кодекси поведінки існують в 22 країнах — членах Євросоюзу, 90% їх відповідають угоді 2007 року, 80% операторів застосовують заходи з контролю доступу дітей до продукції для дорослих.

— Оператори мобільного зв'язку вже почали серйозно усвідомлювати свою відповідальність щодо безпеки дітей при викорис-

танні ними мобільних телефонів, — заявила Комісар ЄС з питань інформаційного суспільства і медіа Вівіан Редінг. — Однак я очікую, що незабаром національні кодекси будуть підписані в чотирьох країнах, які цього ще не зробили — Кіпрі, Естонії, Фінляндії та Люксембургу. А також, що кодекс у Бельгії буде суттєво змінено. Захист дітей є не розкішшю, а обов'язковою річчю. Мобільні оператори все ще повинні бути більш амбітними у запровадженні відповідних заходів в усіх європейських країнах. □

ЄС ГОТУЄТЬСЯ ДО РІЗКОГО ЗБІЛЬШЕННЯ КІЛЬКОСТІ ПЕНСІОНЕРІВ

Європейці живуть нині дедалі довше і при кращому здоров'ї. І це величезне досягнення, яким може пишатися Євросоюз. Водночас старіння населення також містить значний економічний, бюджетний і соціальний виклик.

ПРО ЦЕ ЙДЕТЬСЯ В ОПРИЛЮДНеноМУ НАПРИКІНЦІ КВІТНЯ ПОВІДОМЛЕННІ ЄВРОКОМІСІЇ, ЯКЕ СТОСУЄТЬСЯ ВПЛИВУ СТАРІННЯ НАСЕЛЕННЯ В ЧАСИ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ. У документі констатується, що зараз уряди країн-членів мають так зване «вікно можливостей» до того, як почне виходити на пенсію народжене в часи повоєнного бебі-буму покоління. Потрібно імплементувати підходи, які допоможуть подолати ці виклики і, водночас, бу-

дуть сумісними з нинішніми потребами підтримки економіки.

Демографічні прогнози свідчать, що 2060 року населення в ЄС буде на нинішньому рівні — близько 500 млн осіб. Але значно старішим. Від 2015 рівень смертності почне перевищувати рівень народжуваності. Люди віком понад 65 років становитимуть 30% населення ЄС у 2060 році, тоді як 2008 становили 17%. Найбільше зростання частки таких людей відбудеться у 2015–2035 роках — саме тоді виходитимуть на пенсію народжені в часи бебі-буму. Ті, кому 80 років і більше, становитимуть 2060-го 12% від усього населення Союзу.

Все це означатиме, що на одну людину віком 65 і більше років припадатиме дві працездатного віку — тоді як нині припадає чотири. І якщо не змінити пов'язаних з витратами на старших людей підходів — пенсійне та медичне забезпечення тощо — то вони

до 2060 року зростуть на 4,75% сукупного ВВП Союзу. Старіння почне суттєво заціпати економіку деяких країн-членів вже в наступне десятиліття.

Отже, Євросоюзу потрібні відповідні реформи й імплементація нових підходів, йдеться в повідомленні Єврокомісії. Попередній подібний документ вона оприлюднила 2006 року, і відтоді було досягнуто певного прогресу — зокрема, завдяки реформам пенсійних систем у країнах-членах, збільшенню зайнятості серед жінок, досягненню кращого балансу між професійним та сімейним життям. Дуже важливим залишається збільшення зайнятості серед людей похилого віку. За останні кілька років вона зросла у віковій групі 55+, однак лише 50% людей в ЄС досі працюють до 60 років — при тому, що середня тривалість життя становить 84 роки для жінок і 80 років для чоловіків, а стан здоров'я європейських пенсіонерів є кращим, ніж будь-коли. □

ВПЕРШЕ ВІДБУВСЯ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДЕНЬ СОЛІДАРНОСТІ ПОКОЛІНЬ

НАПРИКІНЦІ КВІТНЯ В ЄС ПРОЙШОВ ПЕРШИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДЕНЬ СОЛІДАРНОСТІ МІЖ ПОКОЛІННЯМИ. В ЙОГО РАМКАХ ВІДБУЛИСЯ КОНФЕРЕНЦІЇ ТА ІНШІ ЗАХОДИ.

— Найближчими роками почнуть виходити на пенсію ті, що були народжені в епоху бебі-буму, — зауважив Комісар ЄС з питань зайнятості, соціальних справ та рівних можливостей Владімір Спідла. — Це означає початок фундаментальної зміни балансу між пенсіонера-

ми і людьми робочого віку. Ми маємо забезпечити, що старіння суспільства не підірве солідарність між поколіннями.

Центральною подією Європейського дня солідарності стала конференція «Міжгенераційна солідарність для згуртованих і сталих суспільств», яка пройшла в чеському місті Брно. А Євробарометр провів з цієї нагоди соціологічне дослідження щодо відносин в Євросоюзі молоді та людей похилого віку.

Сприйняття відносин між молодшими та старшими людьми

Читайте в наступному номері:

- Україною знову прокотилися Дні Європи. На фото: на Хрещатику в Києві під час минулорічного святкування.
- У Празі відбувся саміт «Південний коридор — новий шовковий шлях», присвячений питанню транспортування енергоносіїв з каспійського регіону до Європи. На фото: Президент Азербайджану Ільхам Алієв (ліворуч) і Президент Туреччини Абдулла Гюль.

Столиця країни — місто Копенгаген

Гренландія

Містами і країнами ЄС

Данія

Офіційна назва — Королівство Данія. До Євросоюзу приєдналася 1973 року. Член Шенгенського візового простору. Не входить до зони євро.

Данія розташована в північно-західній частині Європи на півострові Ютландія та ще на 406 островах. Сухопутний кордон має лише з Німеччиною. З іншими найближчими сусідами — Швецією і Норвегією — розділена протоками. Територія країни омивається Балтійським та Північним морями. До складу Данії на правах автономії входять також Фарерські острови і Гренландія.

Населення країни — близько 5,5 млн осіб.
Офіційне віросповідання — лютеранство.

Данія — конституційна монархія. Роль глави держави виконує королева, уряд формується парламентом. Він у Данії однопалатний. Депутатів обирають шляхом пропорційного представництва, хоча водночас кожен член парламенту також представляє виборчий округ. Чотири з 179 членів парламенту обираються від Гренландії та Фарерських островів.

Головним природним багатством Данії є нафта та земля, дві третини якої мають сільськогосподарське застосування.

Один із символів Копенгагена — русалка

Замок Фредеріксбург

Фарерські острови

